Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA **Dzisiejszy numer zawiera 12 stron**

REPUBLIKA

Rok XV. | ŁÓDŹ, SOBOTA, 30 PAŹDZIERNIKA 1937 R. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | № 299

Profesorowie przeciwko ghettu

Postanowili oni podjąć akcję celem zlikwidowania oddzielnych ławek dla Żydów na wyższych uczelniach

Bomby łzawiące na politechnice.—Skandaliczne zajście na wykładzie prof. Wolffke

Warszawa, 29 października.

Dziś odbył się w Warszawie zjazd profesorów i docentów demokratów.

Na zjazd przybyło około 50 profesorów, a między innymi Kotarbiński, Czarnowski, Dobrowolski, Arnold Dickstein i inni.

Zebranie poświęcone było sprawie ghetta ławkowego. Zebrani profesorowie jednogłośnie

WYPOWIEDZIELI SIĘ PRZECIWKO WPROWADZENIE ODDZIELNYCH ŁAWEK DLA ŻYDÓW

i postanowili podjąć kroki mające na celu zlikwidowanie obecnego stanu rzeczy. Profesorowie i docenci wyrazili solidarność z postawą moralną zajętą przez prof. Michałowicza.

Warszawa, 29 października.

Dziś na Politechnice Warszawskiej doszło do niezwykłego skandalu.

Kiedy na salę wykładową dla studentów drugiego roku wszedł znany fizyk prof. dr. Wolffke i rozpoczął lekcję nagle obrzucono go z różnych stron zgniłymi jajami.

Równocześnie nastąpił gwałtowny WYBUCH KILKU BOMB CUCHNĄCO-ŁZAWIĄCYCH.

Wszystko to działo się z błyskawiczną szybkością.

Na sali powstała niezwykła panika. Wykład został przerwany.

Służba przystąpiła do wietrzenia sali. Niezwłocznie z polecenia rektora wdrożono dochodzenie dyscyplinarne.

Po skandalicznym wybryku grupa studentów demokratów udała się do prof. Wolffke i wyraziła swe ubolewanie z powodu zajścia, a równocześnie złożyła mu wyrazy hołdu i uznania.

Warszawa, 29 października.

W związku z zajściami na wyższych uczelniach we Lwowie, w szczególności w sprawie ostatniego pobica studentów-Żydów na Politechnice Lwowskiej, poseł dr. Sommerstein interweniował w piątek u p. Ministra W. R. i O. P. prof. Świętosławskiego.

Rektor Kulczyński ustępuje

Dwaj studenci—Żydzi pobici na uniwersytecie lwowskim

Lwów, 29 października.

Mimo zakazu rektora Kulczyńskiego, odbywania w obrębie uniwersytetu jakichkolwiek zebrań, młodzież narodowa w ilości około 200 akademików, odbyła dzisiaj przed południem nielegalny wiec w hallu uczelni.

Przed wiecem rektor Kulczyński podał do wiadomości studentów o swej dymisji.

Zabrał wówczas głos b. prezes Młodzieży Wszechpolskiej, Rojek, zapowiadając m. in. dalszą walkę o ghetto ławkowe w uniwersytecie. Wznoszono okrzyki antyżydowskie, a po odśpiewaniu Hymnu Młodych, opuszczający wiec pobili dwuch studentów Żydów, którzy znajdowali się w pobliżu uniwersytetu.

Zebranie Senatu Akademickiego w sprawie dymisji rektora odbędzie się w przyszłym tygodniu.

Krwawe rozruchy w Afryce Francuskiej

podsycane przez Włochy i Niemcy. — Opinia francuska zaniepokojona rozwojem wypadków

Niemcy zażądają oficjalnie zwrotu kolonii

Paryż, 29 października

(Pat) Prasa paryska w swych doniesieniach z Maroka podaje, iż Fez obsadzony został przez oddziały Legii Cudzoziemskiej, pilnującej porządku. Jeden z oddziałów wojskowych

OTOCZONY PRZEZ MANIFESTANTÓW ARABSKICH

musiał użyć granatów ręcznych by się oswobodzić. Jak podaje „Intransigeant" jeden z granatów wybuchł w tłumie, raniąc 6 osób. Uniwersytet religijny w Fezie Karouine, w którym schroniło się kilkuset tubylców, jest oblegany przez wojsko.

W Casablanca głównym porcie Maroka panuje spokój, lecz poważne oddziały policji i wojska muszą patrolować po mieście celem utrzymania porządku. Z prowincji nadchodzą nadal informacje o sporadycznych zajściach. W miejscowości Ouezzan nacjonaliści arabscy zorganizowali pochód, który władze francuskie rozproszyły, aresztując kilkanaście osób. W czasie starcia policji z pochodem

30 OSÓB ZOSTAŁO RANNYCH

Korespondent „Le Matin" z Maroka podaje, iż zajścia jakie miały miejsce w środę popołudniu w porcie Layutey między miejscową ludnością a policją, a natępnie wojskiem przyniosły znacznie więcej ofiar aniżeli pierwotnie przypuszczano. 4 tubyców zostało zabitych, 20 rannych. Poza tym odniosło rany również 2 europejczyków z miejscowej kolonii europejskiej.

Prasa francuska podaje dziś, iż celem odprężenia nastrojów władze marokańskie ogłosiły rozporządzenie podnoszące od 30 do 40 procent minimalne płace dniówkowe robotników tubylców.

Paryż, 29 października.

(Pat) Sprawy kolonialne dotychczas tak odległe od codziennych zainteresowań prasy francuskiej i przeciętnej opinii kraju, nagle stały się naczelnym punktem, wokoło którego skupia się uwaga opinii publicznej. Prasa francuska zaniepokojona przede wszystkim wzrostem agitacji nacjonalistycznej, jak również tendencji panarabskich w posiadłościach francuskich w Afryce Północnej, a zwłaszcza ostatnimi

ZABURZENIAMI NA TERENIE MAROKA

poświęca liczne ankiety i reportaże stosunkom afrykańskim. Jednocześnie sprawa kolonialna nabrała nagle posmaku najbardziej aktualnego zagadnienia politycznego przez wyraźne postawienie przez Trzecią Rzeczę sprawy rewindykacji kolonii, jak również przez wzrost propagandy włoskiej w Afryce Północnej. Korespondent berliński „Excelsior" Sully w obszernym artykule zwraca uwagę francuskich kół politycznych, iż nie ulega wątpliwości, że sprawa rewindykacji kolonii zajmie odtąd pierwsze miejsce w dążeniach dyplomatycznych Trzeciej Rzeszy. Korespondent zwraca dalej uwagę, iż w roszczeniach niemieckich pierwsze miejsca zajmuje sprawa zwrotu terytoriów dawnej niemieckiej Afryki południowo wschodniej.

Na tle powyższych zainteresowań mowa Mussoliniego, popierająca niemieckie żądania kolonialne, nie sprawiła w Paryżu większego wrażenia. Prasa francuska przyjęła to przemówienie z całym spokojem. Spokój ten zrozumiały jest o tyle, iż mowę tę potraktowano jako oficjalne poparcie żądań kolonialnych niemieckich, co — według opinii francuskiej — w dalszym ciągu bardziej winno martwić Anglię, niż Francje, gdyż Anglia głównie skorzystała na podziale dawnych kolonii niemieckich.

Zwołanie „Reichstagu"

Sprawa kolonii i finansów na porządku dziennym

BERLIN, 29 października.

(PAT) Zebranie Reichstagu, nie zapowiedziane jeszcze wprawdzie urzędowo, lecz mające nastąpić, według krążących pogłosek, w ciągu przyszłego tygodnia, stanowi temat żywego zainteresowania nie tylko kół politycznych, lecz jeszcze bardziej gospodarczych. Słychać bowiem, że Reichstagowi przedstawiane mają być do uchwalenia wnioski, które sięgną niezwykle głęboko w strukturę finansową społeczeństwa niemieckiego. M. in. jest mowa o wprowadzeniu daniny nadzwyczajnej, która obciążyć by miała przede wszystkim kapitał prywatny. Z drugiej strony, wobec tego, że sprawa kolonialna wysuwana jest dziś w Niemczech ze szczególną siłą, usprawiedliwione są przypuszczenia, że na posiedzeniu Reichstagu dojdzie do jakiejś konkretnej deklaracji w sprawie kolonij niemieckich.

Groźba zamachu na życie kanclerza Austrii

Dwaj terroryści zagraniczni wysłani do Wiednia celem dokonania zamachu

LONDYN, 29 października.

(PAT) Reuter donosi z Wiednia: Według informacyj z oficjalnych źródeł,

NIEBEZPIECZEŃSTWO ZAGRAŻAJĄCE ŻYCIU KANCLERZA SCHUSCHNIGGA

nie zostało całkowicie usunięte, ponieważ dwuch członków cudzoziemskiej terorystycznej organizacji, którzy rzekomo zostali wysłani do Wiednia, ażeby wykonać zamach, znajduje się jeszcze ciągle na wolności. Istnieje podejrzenie, iż zamierzają oni rzucić bombę na kanclerza wtedy, kiedy będzie udawał się ze swego domu do urzędu kanclerskiego.

***

WIEDEŃ, 29 października.

(PAT) Kanclerz Schuschnigg przewodniczył dziś na posiedzeniu zarządu frontu patriotycznego, które miało szczególnie doniosłe znaczenie, ze względu na mające nastąpić dnia 1 listopada ostateczne zamknięcie listy członków tej organizacji. W czasie zebrania kanclerz poruszył sprawę stosunków austriacko-niemieckich.

Preliminarz budżetowy na rok 1937-38

uchwalony przez radę ministrów.—Wydatki wynoszą 2.316 milionów złotych

Warszawa, 29 października.

(PAT) Dnia 29 października b. r. odbyło się pod przewodnictwem prezesa rady ministrów gen. Sławoja Składkowskiego posiedzenie rady ministrów.

Na posiedzeniu tym rada ministrów przyjęła projekt ustawy skarbowej na rok 1938/39 wraz z preliminarzem budżetowym na ten okres.

Preliminarz budżetowy 1938/39 zamyka się w dochodach i wydatkach kwotą 2.447 milionów złotych z drobną nadwyżką dochodów nad wydatkami.

Zgodnie zatem z przyjętą przez rząd zasadą bezwzględnego utrzymania równowagi budżetowej będzie nowy budżet, biorąc pod uwagę wykonanie roku budżetowego 1936/37 i budżet na rok 1937/38 trzecim z kolei zrównoważonym budżetem państwa.

Budżet na rok 1937/38 ustala wydatki i dochody w kwocie 2.316 milionów złotych — nowy preliminarz jest zatem wyższy o kwotę 131 milionów złotych, czyli o 5.7 procent.

Wzrost ten spowodowany został koniecznością podwyższenia obsługi długów oraz pokrycia zobowiązań skarbu państwa, wynikających z obowiązujących ustaw, zwłaszcza w zakresie dopłat skarbu państwa do ubezpieczeń spo łecznych. Z tych tytułów wzrosły wydatki o kwotę okrągło 14.1 milionów zło tych.

Ponadto zwiększono budżet ministerstwa spraw wojskowych o kwotę 32 miliony zł., budżet min. wyznań religijnych i oświecenia publicznego o kwotę 13.6 milionów zł., przede wszystkim na cele szkolnictwa ogólnokształcącego i budżet min. komunikacji o kwotę 20 milionów zł., na konserwację dróg i mostów. Wydatki na te ostatnie cele nie mogły być w szeregu lat poprzednich wogóle preliminowane w budżecie, lecz pokrywane były z operacyj kredytowych Wprowadzenie ich do preliminarza na rok 1938/39 jest tylko niezbędnym urealnieniem tego preliminarza. Budżet min. rolnictwa i reform rolnych został zwiększony o 11.7 milionów zł., wreszcie budżet rent inwalidzkich został podniesiony o 7.200.000 zł. Budżety pozostałych ministerstw oraz wydatki na emerytury zostały tylko nieznacznie podwyższone w celu ich urealnienia.

Kwota dochodów na rok 1938/39 jest **wyższa od dochodów preliminowanych na rok 1937/38 o 131 milionów zł.** bez wprowadzenia jakiegokolwiek nowego lub dodatkowego obciążenia podatkowego, przy czym wpływ z pobieranej dotychczas jednorazowej daniny majątkowej od płatników podatku gruntowego w kwocie 10 milionów zł. nie został już w preliminarzu na rok 1938/39 przewidziany.

Natomiast preliminarz ten przewiduje wydatną zniżkę podatku specjalnego od wynagrodzeń z funduszów publicznych, wynagrodzeń z funduszów publicznych, wynagradzany w stosunku do wpływów rzeczywistych 70 milion. różnicy rocznie. Ze zniżki podatku specjalnego do dnia 1 kwietnia 1938 r. skorzystają przede wszystkim pracownicy grup najniższych. Pełne dotychczasowe obciążenie tym podatkiem pozostanie niezmienione u pracowników tylko grup najwyższych. W ten sposób rozpiętość skali wynagrodzeń netto pracowników państwowych zostanie w. r. 1938/39 znacznie zmniejszona.

Przykładowo można przytoczyć, że grupa etatowych pracowników państwowych, obciążonych dotychczas 7 proc. stawką tego podatku, t. j. pobierających wynagrodzenie do 150 zł. miesięcznie będzie zupełnie od tego podatku zwolniona. **Pracownicy pobierający wynagrodzenie od 150 do 200 zł. miesięcznie będą płacić zamiast 9 procent tylko 3 procent, natomiast pracownicy, pobierający od 1000 do 2000, względnie ponad 2000 zł. miesięcznie, będą płacić nadal po 1 kwietnia 1938 r. 17 procent względnie 25 procent podatku specjalnego.**

Podkreślić należy, iż wpłaty przedsiębiorstw państwowych i monopoli zostały podwyższone o kwotę 94 miliony zł., t. j. 12.9 procent w stosunku do budżetu na r. 1937/38.

Teodor Wolff

pozbawiony obywatelstwa niemieckiego

Berlin, 29 października.

„Reichsanzeiger" ogłasza listę 67 osób oraz członków ich rodzin, ogółem 130 osób, które dekretem ministra spraw wewnętrznych Rzeszy pozbawione zostały obywatelstwa niemieckiego. Majątek wymienionych 67 osób uległ konfiskacie.

Na liście tej znajduje się m. innymi nazwisko znanego dziennikarza Teodora Wolffa, b. naczelnego redaktora „Berliner Tageblatt". Był to jeden z najbardziej znanych publicystów Niemiec przedhitlerowskich, który po przewrocie faszystowskim wyemigrował z Niemiec.

Przywódca oenerowców-Raczyński

przeszedł do socjalistycznej organizacji akademickiej

Warszawa, 29 października.

Niemałą sensację w kołach akademickich wywołał fakt, iż przywódca grupy oenerowców Raczyński wraz z kilkoma kolegami przeszedł do socjalistycznej organizacji akademickiej.

Narady w sprawie wycofania ochotników z Hiszpanii

bez rezultatu.—Ostre starcie pomiędzy delegatem Sowietów i Ribbentropem

Londyn, 29 października.

(PAT) Dzisiejsze posiedzenie komitetu nieinterwencji było niewątpliwie jednym z najdłuższych, ale równocześnie najmniej treściwych. Podkomitet zasiadał 5 godzin, lecz większość tego czasu stracona była na czysto akademicką dyskusję, jak np. jaka zachodzi różnica pomiędzy powstrzymaniem się od głosowania, a głosowaniem przeciw. Lord Plymouth, otwierając dyskusję, wygłosił krótkie przemówienie, w którym podkreślił, iż W. Brytania przywiązuje największą wagę do przyjęcia przez podkomitet przedłożonej mu rezolucji. Ze swej strony lord Plymouth oznajmił, że W. Brytania przyjmuje rezolucję w całości ze wszystkimi szczegółami.

Z kolei zabrał głos ambasador sowiecki, którego deklaracji oczekiwano z wielkim zainteresowaniem. Amb. Majskij potwierdził jedynie stanowisko, zajęte już poprzednio i oświadczył ponownie, że rząd sowiecki **nie może nadal brać na siebie żadnej odpowiedzialności za politykę nieinterwencji, która — jego zdaniem — jest niesprawiedliwą, pozbawioną treści i wykazującą tendencje zachęcania napastnika.** Rząd sowiecki nie może przyjąć w całości ani planu brytyjskiego z lipca, ani też propozycyj francuskich, przedłożonych podkomitetowi 16 października. Rząd Z. S. R. R. gotów jest poprzeć politykę prawdziwej i całkowitej nieinterwencji w Hiszpanii i gotów jest udzielić swego poparcia takim decyzjom, które uważane być mogą jako przyczyniające się do istotnej nieinterwencji. Nie chcąc utrudniać podobnie tetowi dalszej pracy **Rząd sowiecki oświadcza, że przyjmując rezolucję zastrzega sobie prawo powstrzymania się od głosowania nad sprawą przyznania praw kombatantów i dlatego też musi powstrzymać się od głosowania przy głosowaniu nad całością rezolucji.** Natomiast rząd Z. S. R. R. gotów jest głosować za innymi punktami przedłożonej rezolucji.

Po ambasadorze sowieckim zabrał głos ambasador von Ribbentrop, który wytoczył ostre oskarżenie Sowietom. O ile Rosja Sowiecka nie zmieni swego stanowiska, to ambasador niemiecki nie widzi wyjścia z obecnej sytuacji.

Lord Plymouth interweniując nadał oświadczeniom amb. Majskiego właściwą jego zdaniem, interpretację, oceniając dzisiejszą deklarację sowiecką jako umożliwiającą zgodę członków podkomitetu na zamierzone w rezolucji zarządzenia, wskutek tego, że Sowiety nie będą głosowały przeciw, lecz tylko powstrzymają się od głosowania.

Następnie amb. Grandi wystąpił ponownie z tezą, iż znana już teza włoska, która odmawia Rosji Sowieckiej prawa przyjmowania tych zarządzeń nieinterwencyjnych, które się jej podobają i niewzględniania innych.

Na posiedzeniu podkomitetu, który zbierze się we wtorek, powzięte zostaną ostateczne decyzje, co uczynić z konkretnymi zagadnieniami, jak wycofanie ochotników i przywrócenie kontroli, o ile nie da się w żaden sposób osiągnąć porozumienia co do wprowadzenia w życie rezolucji, jako całości.

Rezolucja, o którą chodzi, przedstawia się obecnie w następujący sposób: **1) Wycofanie pod kontrolą międzynarodową wszystkich tych cudzoziemców, którzy walcząc po tej czy po drugiej stronie w Hiszpanii nie są obywatelami hiszpańskimi, względnie nie byli nimi, gdy w lipcu 1936 r. zaczęła się wojna domowa.** 2) Zamianowanie 2 komisji pod kontrolą jednego komisarza generalnego, celem ustalenia na obszarach wojny domowej liczby cudzoziemców, biorących udział w walce oraz warunków, w których wycofanie może się skutecznie odbywać. 3) Ustalenie okoliczności, w których udzielone być mogą prawa kombatantów. 4) Określenie współpracy rządów w akcji niedopuszczania dalszego wysyłania ochotników do Hiszpanii. 5) Postanowienia, celem wzmocnienia systemu kontroli morskiej i lądowej. 6-ty punkt, dotyczący symbolicznego wycofania odrazu pewnej ilości ochotników po obu stronach, został porzucony.

Zdarzenia i ludzie

Koniec księżniczki Baranikow

Wstrząsające chwile w cyrku „Helios"

Ateny, w październiku.

Rząd grecki wydał rozporządzenie, zakazujące strzelania strzelcom cyrkowym do żywych celów. W ciągu dwóch lat bowiem miały miejsce trzy niezwykłe wypadki, o których nie wiadomo, czy nazwać je zabójstwami, samobójstwami, lub też czy były to istotnie tylko nieszczęśliwe wypadki. Tajemnicze pozostało także do ostatniej chwili tło afery Baranikow.

Przed dwudziestu laty Leon Gaworin, który w swej kaukaskiej ojczyźnie nazywał się Wasyli Gaworin, uciekł z Rosji. Był on oficerem armii carskiej. Jako prosty żołnierz znany był już z tego, że jest doskonałym strzelcem, później zaś doszedł do takiej perfekcji, że w decydującej chwili, gdy musiał porzucić o tym, jak na obczyźnie zarabiać na chleb, sztuka ta oddała mu kolosalne usługi. Zaczął występować w kabaretach i cyrkach jako „strzelec artystyczny". Początkowo strzelał do różnych przedmiotów, do lalek, potem jednak spotkał na swej drodze życia kaukaską księżniczkę Lidię Baranikow, która dosłownie umierała z głodu. Z łatwością udało mu się namówić ją, by występowała na scenie, jako żywy cel. W Konstantynopolu i Salonikach dwójka ta cieszyła się wielkim powodzeniem. Wreszcie zaangażowano ich do cyrku „Helios". Wkrótce numer ich stał się wielką atrakcją. Conferencier cyrkowy z wielką pompą zapowiadał za każdym razem występ Leona Gaworina, strzelca-artysty i jego partnerki, pięknej Kaukaski, która służyła mu jako żywy cel.

Od wielu tygodni już odbywali tournee z cyrkiem „Helios" po całej Grecji. Na początku sezonu przybył jeszcze numer na trapezie i Leon Gaworin zakochał się w artystce, która występowała w tym nowym numerze. Ponieważ z Lidią łączyła go tylko przyjaźń i wspólna praca, nie ukrywał on przed nią swej miłości. Gdy jednak zawiązał się z tą zamierzą pośiubić artystkę z trapezu, Lidia przyznała się, iż kocha się w Leonie od samego początku ich znajomości. Nigdy nie przyznawała się do tego, gdyż wiedziała, że on jej nie kocha, lecz jeśli ożeni się teraz z inną, nie prze żyje tego. Gaworin starał się wyperswadować Lidii, że nie należy rzeczy tych brać tragicznie, że jest jeszcze mło da i że z pewnością zakocha się w kimś innym i będzie bardzo szczęśliwa. Lidia uspokoiła się i na pozór wszystko poszło swoim zwykłym torem.

Artyści cyrkowi i Gaworin zwrócili jednak uwagę na to, że Lidia od pewnego czasu nie rozmawia z nikim i że robi wszystko bez zainteresowania, jak lalka.

Pewnego wieczoru Leon Gaworin, jak zwykle z uśmiechem na twarzy, wyszedł na scenę. Zaprezentował swą pomocnicę „piękną Lidię z Kaukazu", która ukłoniła się i zajęła miejsce przed wielką tarczą do strzelania. Gaworin strzelał do tarczy w ten sposób, że kule przechodziły tuż obok nosa, czoła, szyi i piersi Lidii. Pierwszych dziesięć kul utkwiło w przeznaczonych dla nich miejscach. Nagle jednak publiczność wstrzymała oddech. Przy jedenastym strzale kobieta przesunęła całe swe ciało na prawą stronę tarczy i w następnej chwili z krzykiem padła na ziemię.

Ludzie rzucili się na pomoc. Kula trafiła w samo serce. **W kilka minut później księżniczka Lidia nie żyła.**

Policja przeprowadziła śledztwo. Okazało się, że nocny dozorca cyrkowy był przypadkowym świadkiem sprzeczki między Gaworinem a Lidią. Zbadane pistolety i strzelby Leona i kazano sobie dokładnie objaśnić, jak odbywał się numer strzelca i jego partnerki. W normalnych okolicznościach kule były z pewnością w tym wypadku ołowiane. Wystrzelił prawdziwą kulą ołowianą. Władze greckie zaaresztowały artystę cyrkowego, gdyż wszystko wskazywało na to, że zamordował on swoją partnerkę.

Podczas gdy obrońca Gaworina szu kał świadków owej strasznej sceny, którzy mogliby potwierdzić, że Lidia sama przesunęła się naprawo, nadeszła dla Leona nieoczekiwana pomoc z innej strony.

Lidia Baranikow dzień przed owym okropnym wieczorem napisała list do swej ciotki w Konstantynopolu, że zamierza skończyć z życiem. Człowiek, zaś, którego kochała i który ją zawiódł, miał być jej mordercą. Ciotka wyprowa dziła się z Konstantynopola, list wrócił do cyrku „Helios" i dostał się w ręce policji. Leon Gaworin tego samego dnia wypuszczony został na wolność.

Dr. H. Partinos.

Propozycje „pokojowe" Japonii dla Chin

Rząd tokijski żąda odstąpienia mu terytorium w okolicach Szanghaju oraz rozparcelowania Chin na drobne państewka

Wojska japońskie atakują na linii Szanghaj—Nankin

LONDYN, 29 października.

(PAT). „Evening Standart" twierdzi, że rząd japoński zawiadomił marsz. Czang-Kai-Szeka o następujących warunkach, na zasadzie których może być zawarty pokój między Japonią a Chinami.

1. Uznanie przez Chiny niezależnego państwa Mongolii Wewnętrznej.
2. Przyznanie przez Chiny pięciu prowincjom północnym prawa decydowana o ich ustroju,
3. Odstąpienie przez Chiny Japonii terytorium w okolicach Szanghaju, które w chwili zawarcia rozejmu zajęte będzie przez wojska japońskie, z wolnym dostępem do morza,
4. Przyznanie przez Chiny Japonii prawa połowu ryb, wzdłuż wybrzeża i w pobliżu wysp, należących do Chin, od Formozy aż do granicy indochińskiej,
5. Chiny wystąpią z Ligi Narodów,
6. Chiny zobowiążą się do nieposiadania lotnictwa wojskowego,

Tokio, 29 października.

(PAT). Komunikat dowództwa wojsk japońskich w Chinach:

FRONT SZANSI: Wojska japońskie posuwające się w kierunku Tajuanu, stolicy prow. Szansi, zajęły Pingting (30 km. na południo zachód od przesmyku Niengtse).

FRONT SZANGHAJSKI: Wojska japońskie oczyściły obszar 10 km. kw. na północny-zachód od dzielnicy międzynarodowej Szanghaju, zajęta została stacja Nansing na linii kolejowej Szanghaj—Nankni. Obecnie Japończycy nacierają na przedmieścia chińskie Sitao i Nantao na południe od rzeki Suchou.

Tokio, 29 października.

(PAT) Agencja Domei donosi, iż w Hongkongu znajduje się 70 samolotów, wykonanych w Anglii, które będą w najbliższych dniach przekazane Chińczykom.

Tokio, 29 października.

(PAT) Agencja Domei donosi z frontu szanghajskiego: Oddziały japońskie oczyściły całkowicie dzielnicę położoną na północny zachód od koncesji międzynarodowej, od resztek oddziałów chińskich. W obecnej chwili Japończycy nacierają na południe od okopów chińskich, ciągnących się wzdłuż Su-Czeu. Z okopów Chińczycy już się wycofali, dowództwo japońskie postanowiło wyprzeć Chińczyków z Sitau (w zachodniej części Szanghaju), z Nantau (połudn. części Szanghaju) oraz ze stanowisk obronnych w chińskiej dzielnicy położonej na południe od Suczeu.

Szanghaj, 29 października.

(PAT). Główna kwartera chińska donosi, iż wojska chińskie odparły kilkakrotnie ataki japońskie pod Siaonanziang w odległości kilkunastu km. na zachód od Szanghaju.

Samoloty japońskie zrzuciły 48 bomb na miasto Auso, jedno z większych miast pomiędzy Szanghajem a Nankinem. Około stu domów zostało całkowicie zniszczonych.

Samoloty japońskie bombardowały również Czeng-Czeu, miasto położone na linii kolejowej Szanghaj—Nankin.

Krążowniki japońskie bombardowały Amoy.

Kto zostanie W.Komisarzem Palestyny?

Kandydatury Chetwode'a i Andersona. — Teroryści arabscy ostrzeliwali autobus, jadący do Tel-Awiwu

Londyn, 29 października

(Pat) W pobliżu Tulkarem i Nablus większy oddział wojska i policji, znajdujący się w pościgu za bandą terorystów arabskich, dokonał rewizji w kilku wioskach arabskich.

Autobus żydowski, jadący do Tel-Avivu był dziś rano ostrzeliwany przez Arabów, ukrytych na pobliskich wzgórzach. Inspektor oraz dwóch sierżantów policji arabskiej zostali wczoraj wieczorem napadnięci w Lyddzie w chwili, gdy wysiadali z samochodu przy czym jeden z Arabów został lekko raniony.

Trzech Żydów powracających z modłów przy murze płaczu w Jerozolimie zostało postrzelonych przez niewykrytych sprawców.

Jerozolima, 29 października

(Pat) Z kół poinformowanych donoszą, że w najbliższych dniach ma się odbyć w Bejrucie pod przewodnictwem Wielkiego Muftiego nieoficjalne zebranie przedstawicieli arabskiej partii nacjonalistycznej.

Londyn, 29 października

Wobec zapowiedzianego ustąpienia Wysokiego Komisarza Palestyny, sir Artura Wauchope'a stała się aktualna sprawa jego następcy na tym stanowisku. Nominacja nowego Wysokiego Komisarza jest obecnie rozpatrywana przez rząd brytyjski. Jak zapewniają w sferach najlepiej poinformowanych — wybór nastąpi najprawdopodobniej między kandydaturami feldmarszałka sir Phillipa Chetwodea i sir Johna Andersona.

Sir Philip Chetwode brał udział w kampanii wojennej w Palestynie i Syrii i uchodzi za świetnego znawcę warunków palestyńskich.

Drugi kandydat sir John Anderson, był gubernatorem Bengalu w okresie najsroższego ruchu terorystycznego w tej prowincji.

W kołach politycznych w Londynie sądzą, że współpraca sir Johna Andersona z jego dawnym kolegą w administracji bengalskiej, sir Charlesem Tegartem — ówczesnym superintendentem policji w Kalkucie i obecnym doradcą rządu palestyńskiego do spraw bezpieczeństwa publicznego — dać może dobre rezultaty w zakresie przywrócenia ładu i porządku w Palestynie.

Sir Artur Wauchope opuścił już w tych dniach klinikę chorób ocznych w Londynie i zgodnie z zapowiedzią ministra kolonii Ormsby Gore, ma on powrócić do Palestyny w połowie listopada, gdzie jeszcze pełnić będzie swe funkcje do końca 1937.

Generał porucznik sir Artur Grenfell Wauchope — czwarty Wysoki Komisarz Palestyny — powołany został na to stanowisko w lipcu 1931 r. i objął urzędowanie w listopadzie tegoż roku. W październiku 1936 r., po wygaśnięciu jego 5-letniej kadencji nominacyjnej, została ona przedłużona na dalszych 5 lat (do 1941). Ustępujący Wysoki Komisarz ma obecnie 63 lata.

Jerozolima, 29 października.

(PAT). W dniu dzisiejszym dokonano napadu na dyrektora centralnej kasy oszczędności niemieckich kolonistów Młody Arab, który wszedł do lokalu kasy, twierdząc, iż otrzymał poprzedniego dnia wypłatę fałszywymi pieniędzmi, ugodził dyrektora sztyletem w szyję, po czym zbiegł. Rannego przewieziono w ciężkim stanie do szpitala.

Odprawa legionistów i peowiaków

pod przewodnictwem płk. Koca odbędzie się w dniu dzisiejszym

WARSZAWA, 29 października.

Jak już donosiliśmy — w dniu 30-ym b. m. o godz. 10-ej min. 45 odbędzie się w pałacu prezydium Rady Ministrów odprawa władz organizacyjnych Związku Legionistów Polskich i Związku Peowiaków, pod przewodnictwem komendanta naczelnego Związku Legionistów płk. Adama Koca, w obecności Marszałka Śmigłego - Rydza.

W programie wezmą udział komendanci kół pułkowych, członkowie komendy naczelnej Związku Legionistów i członkowie zarządu głównego Związku Peowiaków oraz delegaci zarządów okręgowych Związku Peowiaków. Ponadto w odprawie weźmie udział kilka osobistości ze starszyzny legionowej i peowiackiej.

Delegacja Żydów u prez. Greisera

interweniowała w sprawie ostatnich zajść w Gdańsku

Gdańsk, 29 października

(Pat) Dokładna ilość rozbitych sklepów żydowskich w Gdańsku wynosi 65 przyczym w 30 wypadkach zrabowano towar wystawiony w oknach.

Gdańsk, 29 października

(Pat) Prezydent senatu Greiser przyjął zarząd gdańskiej gminy żydowskiej, która złożyła skargę z powodu zajść antyżydowskich.

Gdańsk, 29 października

(Pat) „Kurier Bałtycki" ogłosił informację, według której Wysoki Komisarz Ligi Narodów prof. dr. Burckhardt miał przyjąć w związku z ekscesami antyżydowskimi delegację Żydów tutejszych i oświadczył im, że nie może interweniować w tym wypadku dlatego, że nie ma prawa mieszania się do spraw wewnętrznych Wolnego Miasta.

Jak się dowiaduje PAT informacja ta pozbawiona jest wszelkich podstaw. Wysoki Komisarz żadnej delegacji Żydów nie przyjmował.

GDAŃSK, 29 października.

(PAT). Przed sądem gdańskim odpowiadało w trybie przyspieszonym 6 dalszych osób w związku z zajściami antyżydowskimi w Gdańsku, zostały one skazane na karę więzienia od 1 tygodnia do 5 miesięcy, za zniszczenie wystaw sklepowych i kradzież towarów z rozbitych wystaw.

Proces adwokata Rościszewskiego

przywódcy grupy „Falanga"

Warszawa, 29 października

Na ławie oskarżonych w warszawskim sądzie apelacyjnym zasiadł dzisiaj jeden z przywódców ONR grupy „Falanga", adw. Rościszewski, oskarżony o nawiązanie kontaktu z jednym z wywiadowców urzędu śledczego celem otrzymania odeń informacyj na temat zamierzeń władz policyjnych w stosunku do członków ONR. Za informację tego rodzaju miał adw. Rościszewski płacić owemu wywiadowcy 50 zł tytułem wynagrodzenia, o czym wywiadowca złożył raport swoim władzom.

Warszawski sądokręgowy uniewinnił adw. Rościszewskiego, gdyż nie dał wiary zeznaniom wywiadowcy. Na skutek apelacji urzędu prokuratorskiego sprawa znalazła się dzisiaj przed forum apelacyjnym.

Zeznawał m. in. komisarz urzędu śledczego Majewski, udzielając bliższych szczegółów na temat raportu owego wywiadowcy i stwierdzając m. in., że z grupy adw. Rościszewskiego rekrutują się sprawcy zamachów na pochód młodzieży socjalistycznej w Warszawie przed dwoma miesiącami oraz znanych zamachów na lokal żydowskiej partii socjalistycznej „Bund" i redakcję dziennika „5-ta rano".

Obrona adw. Rościszewskiego zażądała zbadania przez sąd, czy raport wywiadowcy urzędu śledczego nie został sfałszowany.

Celem uzupełnienia śledztwa, rozprawę odroczone.

Deklaracja „Stronnictwa Pracy"

Warszawa, 29 października.

Prasa zbliżona do nowoutworzonego Stronnictwa Pracy ogłasza dzisiaj deklarację podpisaną przez kilkadziesiąt znanych osbistości z Krakowa, Katowic Warszawy i szeregu innych miast, oświadczających się za ogłoszeniem amnestii i przeprowadzeniem nowych wyborów do sejmu i senatu na podstawie demokratycznej ordynacji wyborczej.

Pod oświadczeniem podpisani są m. in. prof. Ignacy Chrzanowski, prof. Władysław Konopczyński, prof. Marian Kukiel, prof. Leon Marchlewski, literat Zygmunt Nowakowski, b. minister Cyryl Ratajski, długoletni prezydent m. Poznania, prof. Franciszek Bujak, b. minister prof. Stanisław Grabski, prof. Eugeniusz Romer, prof. Stefan Glazer, gen. Józef Haller, ks. Zygmunt Kaczyński, adw. Zbigniew Korfanty (syn Wojciecha), adw. Stefan Urbanowicz, dr. Władysław Tempka i in.

Ameryka kupuje w Polsce

ozdoby choinkowe

Warszawa, 29 października.

W warszawskich fabrykach ozdób choinkowych trwa od kilku tygodni praca na dwie zmiany wskutek otrzymania równie niespodziewanego jak poważnego zamówienia eksportowego z Ameryki. Dwa wielkie domy towarowe w Nowym Jorku zakupiły mianowicie ozdób choinkowych za ponad 600.000 zł.

Polityka zagraniczna Francji

jest szeroko omawiana na kongresie radykałów w Lille.—Między Anglią a Francją nie ma dotychczas formalnego sojuszu

(Od specjalnego korespondenta „Republiki“ we Francji)

Paryż, w październiku.

W Lille rozpoczęły się obrady kongresu radykalnego. Przebieg takich zjazdów, w których udział biorą nietylko elementy najbardziej wyrobione politycznie, zwykle jest dość burzliwy. Trudno więc przewidzieć wyniki obecnego zjazdu, na które wpłynąć mogą **nastroje chwili, przypadkowe powodzenie lub niepowodzenie popisów krasomówczych leaderów,** ewentualnie także zakulisowe intrygi.

Jednym z najciekawszych momentów będzie w każdym razie **uzasadnienie polityki zagranicznej rządu,** wywołującej silne niezadowolenie nietylko wśród lewicy francuskiej, ale nawet i angielskiej. Polityk tak doświadczony i kompetentny, jakim jest były premier angielski, Lloyd George, nie waha się twierdzić, że **„losy całej Europy zależą od odwagi rządu francuskiego i zrozumienia przezeń sytuacji. Neville Chamberlain do tego stopnia pragnie zapewnić sobie łaski Mussoliniego, że za przywilej ten gotów jest zapłacić każdą cenę“.**

Istotnie, ilekroć się zdarzają przykre niespodzianki na Morzu Śródziemnym, w postaci zatopienia lub uszkodzenia jakiegoś okrętu, nietylko admiralicja angielska, ale i władze francuskie z uczuciem ulgi stwierdzają, że **nie udało się ustalić narodowości napastnika.**

Bezustanne uchylanie sie od reagowania, którego skutki mogłyby być dodatnie albo ujemne, usprawiedliwia w każdym razie wszystkie przypuszczenia i domysły.

Mamy obecnie przed oczyma referat sprawozdawcy **polityki zewnętrznej** na zjeździe radykałów, p. Jacques Kaiser, który na wyżej poruszone pytanie daje pewną odpowiedź. Pan Jacques Kaiser jest jednym z leaderów stronnictwa radykalnego, taksamo jak i **minister spraw zagranicznych, Yvon Delbos.** Informacje referenta pochodzą więc z najlepszego źródła, tym bardziej, że sam referat ma na celu obronę stanowiska, zajmowanego przez dyplomację francuską. Można nawet przypuszczać, że to samo powiedziałby i sam minister, gdyby go nie krępowała dyskrecja, wynikająca z odpowiedzialnego stanowiska.

Referat przytacza rzeczy przeważnie znane, mimo to warto je sobie uświadomić ponownie, gdyż wśród powodzi wypadków aktualnych najczęściej się o nich zapomina.

Zasadniczą cechą polityki francuskiej jest **szukanie bezpieczeństwa w sojuszach z państwami, mającymi tendencję do utrzymania obecnego stanu posiadania.**

Pominiemy na razie pakty ogólne, jak pakt Ligi Narodów, pakt Briand — Kellog, oraz układ reński w Locarno, ten ostatni przez Niemcy, jak wiadomo, wypowiedziany.

Umowy dwustronne istnieją z pięciu państwami, mianowicie **z Polską, Czechosłowacją, Rumunią, Jugosławią i Sowietami.**

Pakt francusko - sowiecki z dnia 2 maja 1935, podpisany przez Lavala i zarejestrowany w Genewie, **dotyczy wyłącznie zatargów w Europie, ewentualny konflikt Związku Sowieckiego z Japonią nie zmusiłby za tym Francji do ingerencji.** Z braku miejsca nie będziemy jednak analizowali tej dość skomplikowanej umowy.

Warto natomiast podkreślić, że tak ważna w dzisiejszych warunkach dla pokoju światowego **oś Paryż — Londyn nie jest oparta na wyraźnym pakcie wzajemnej pomocy.** Ambasadorowie obydwu państw złożyli tylko u akredytowanych rządów dość **ogólnikowe listy.** W grudniu 1936 oświadczył poza tym Yvon Delbos publicznie, że **„wszystkie siły lądowe, morskie i lotnicze Francji spontanicznie i natychmiast użyte zostaną do okazania pomocy Wielkiej Brytanii w razie niesprowokowanej napaści na nią“.** Analogiczne oświadczenie złożył, jak wiadomo, minister Eden.

Istnieje także słynny **układ Lavala z Italią** z dnia 7 stycznia 1935, na mocy którego zobowiązują się obydwa państwa do naradzania się w związku z wytworzonymi okolicznościami.

Francja przywiązuje wielkie znaczenie do tych umów. Ale pomijając już nawet drastyczne określenie Bethmann-Hollwega, pokazały ostatnie wypadki jak bardzo lekceważone są umowy międzynarodowe, kiedy uważane są przez zainteresowanych za niekorzystne. Nie czyni się pod tym względem wyjątków nawet dla dżentelmeńskiego porozumienia.

We Francji zdają sobie jednak bardzo dokładnie sprawę z celów polityki włoskiej, z sukcesów, jakie jej niezwykle przedsiębiorcza gra dyplomatyczna odnosi, z fatalnego wrażenia, jakie na sojusznikach i neutralnych wywiera powściągliwe i ustępliwe stanowisko mocarstw demokratycznych, lecz mimo wszystko uważa Francja interesy **Anglii na Morzu Śródziemnym za niemniej ważne, niż swe własne,** gotowa jest zatym każdej chwili do wspólnej obrony zagrożonych interesów, waha się jednak przedsiębrać cokolwiek na własną rękę.

Edm. St.

Posiedzenie rady naczelnej harcerstwa

w sprawie stosunku do O.Z.N.

Warszawa, 29 października.

W najbliższą niedzielę odbędzie się w Warszawie pod przewodnictwem wojewody dr. Grażyńskiego posiedzenie rady naczelnej Związku Harcerstwa Polskiego. Przedmiotem obrad będą sprawy, wynikające z faktu sfederowania się organizacji harcerskiej z trzema innymi organizacjami młodzieży, stojącymi na gruncie demokratycznym. Ma być również rozpatrywana możliwość przyłączenia się czterech organizacji młodzieży do OZN, a to na podstawie ostatniej deklaracji płk. Koca.

„U.24“ zatopiona

Tajemnica pirackiej łodzi podwodnej

Paryż, 29 października.

W tutejszych kołach politycznych rozeszła się sensacyjna wiadomość, że statkiem podwodnym, który zaatakował torpedowiec angielski „Basilisk“ i następnie był zatopiony, była niemiecka łódź podwodna „U-24“.

Potwierdzeniem tej pogłoski jest otrzymana wiadomość z Berlina, że rodziny marynarzy łodzi podwodnej „U-24“ otrzymały 22-go października oficjalną wiadomość, iż łódź podwodna „U-24“ zatonęła podczas manewrów wraz z całą załogą. Równocześnie uprzedzono rodziny zmarłych marynarzy, że wiadomość powyższą powinny dla siebie tylko zachować.

Wiadomość powyższa wskazywałaby, do jakiej narodowości należą pirackie łodzie podwodne, które wywołują tyle niepokoju na morzu Śródziemnym.

Czy pawilon polski na wystawie paryskiej

będzie nadal utrzymany

Warszawa, 29 października.

Wobec przedłużenia przez rząd francuski czasu trwania wystawy w Paryżu poprzez lato 1938 r., wynikła kwestia utrzymania nadal pawilonu polskiego w Paryżu. Kilka państw europejskich zdecydowało się pawilony swoje zwinąć już w roku bieżącym.

Jak się dowiadujemy, decyzja władz polskich w tej mierze jeszcze nie zapadła, gdyż jest to związane z koniecznością nowych dodatkowych kredytów w budżecie.

De Man natrafia na trudności

przy tworzeniu gabinetu

Bruksela, 29 padziernika.

(PAT) .B. minister skarbu i zastępca przewodniczącego partii socjalistycznej de Man, któremu król powierzył misję utworzenia gabinetu, natrafia na poważne trudności wskutek opozycji sfer gospodarczych i bankowych. W razie dalszych komplikacyj, misja ta powierzona zostanie prawdopodobnie b. ministrowi, a gdyby ten spotkał się z opozycją kół prawicowych, formowanie gabinetu przypadnie b. ministrowi, chrześcijańskiemu demokracie Tchoffenowi.

Pikietowanie sklepów żydowskich

w Poznańskiem i na Pomorzu

Rabin gminy żydowskiej w Grudziądzu, Abraham Bromberg, zgłosił się w piątek do Żydowskiego Koła Parlamentarnego, gdzie przedstawił sytuację Żydów w tym mieście. W związku z tym poseł dr Emil Sommerstein podjął interwencję.

W szeregu powiatów wielkopolskich z inicjatywy Str. Narodowego rozpoczął się tydzień bojkotu składów i sklepów żydowskich. Pikiety złożone z członków Sekcji Mło. Str. Narodowego rozdają przed sklepami żydowskimi ulotki, nawołujące do niekupowania w sklepach żydowskich.

Hitlerowcy rozwiązali

związek młodzieży katolickiej

Berlin, 29 października.

(PAT). Niemieckie Biuro Informacyjne donosi, iż w Muenster rozwiązony został związek młodzieży katolickiej. Jednocześnie rozwiązane zostały wszystkie mniejsze stowarzyszenia katolickie, pozostające w łączności ze wspomnianym związkiem. Związkowi temu, jak i wszystkim zamkniętym stowarzyszeniom, zarzucano uchybienia przeciwko istniejącym przepisom i zarządzeniom.

Anglia w cyfrach...

LONDYN, 29 października.

(Tel. wł.) Wskutek burzliwych posiedzeń komitetu nieinterwencji nie zwrócono dostatecznej uwagi na wykład publiczny sir Roberta Kindersley, jednego z dyrektorów Bank of England i naczelnego kierownika banku braci Lazard, podczas którego przedstawił niezwykle interesujące dane, dotyczące lokat angielskich zagranicą. Jest rzeczą naturalną, że sir Kindersley rozdzierał szaty z powodu zmniejszenia się tych lokat w ciągu ostatnich dwóch lat o 76 milionów funtów, które posłużyły do zrównoważenia bilansu płatniczego (sir Kindersley nie wspomina o powiększeniu zapasów złota Banku Angielskiego). Wartość wszystkich inwestycyj angielskich zagranicą oceniana jest na 3.764 miliony funtów, zaś dochody roczne na 184 miliony funtów. Cyfry te wyjaśniają właściwą strukturę ekonomiczną Wielkiej Brytanii. Olbrzymi, blisko 5 miliardów złotych rocznie sięgający, import pokrywany jest wyłącznie dochodami z lokat zagranicznych, nie licząc dodatkowego importu, kompensującego eksport angielski. Cyfry te dają wyjaśnienie wysokiej stopy życiowej Anglika i jego niechęci do wojen i eksperymentów komunistycznych, w pierwszym rzędzie groźnych dla jego stanu posiadania.

Te dochody z zewnątrz wystarczają jednak również na pokrycie masowych zbrojeń, bez potrzeby uciekania się do środków heroicznych i danin nadzwyczajnych. Anglia jest więc w rzeczywistości o wiele groźniejszym przeciwnikiem, niż się na pierwszy rzut oka wydawać może. (ts)

Transporty wojsk sowieckich

wysyłane pośpiesznie do Mongolii

Tokio, 29 października.

(PAT) „Niczi Niczi Szimbun“ donosi na podstawie opowiadań podróżnych, którzy przybyli do Charbinu przez Syberię o **koncentracji wojsk sowieckich w Mongolii Zewnętrznej.** Kolej syberyjska, jak opowiadają podróżni, jest zapełniona transportami wojskowymi, które kierują się w stronę Mongolii między Krasnojarskiem i Nowosybirskiem.

Pociąg międzynarodowy w Krasnojarsku został umieszczony na bocznym torze, gdzie stał przez 36 godzin. Podróżnym zabroniono opuszczać wagony. W tym czasie przez stację przejechały liczne transporty wojskowe.

Jan Kiepura i Marta Eggerth w Łodzi.

Od pewnego czasu naczelnym tematem dnia Łodzi jest para ulubieńców sceny i ekranu: Jan Kiepura i Marta Eggerth.

Jak donoszą pisma codzienne, nasz rodak znakomity i jego piękna małżonka spodziewani są w najbliższych dniach w Łodzi.

Wielbicielom Jana Kiepury i Marty Eggerth możemy już dziś zdradzić tajemnicę, że ujrzą swoich ulubieńców w najbliższym czasie na ekranie „GRAND-KINA“ w filmie p. t. „CZAR CYGANERII“.

W filmie tym znakomitym artystom partnerują czterej doskonali komicy wiedeńscy: Theo Lingen, Fritz Imhoff, Oskar Sima i Paul Kemp. Całość z niebywałą maestrią zrealizował GEZE V. BOLVARY, jeden z najlepszych twórców filmowych w Europie.

W „Czarze Cyganerii“ jak w kalejdoskopie przewijają się przed oczami widza naprzemian sceny tryskające beztroskim humorem, oraz sceny pełne dramatycznego napięcia.

Zbliżająca się premiera „Czaru Cyganerii“ będzie niewątpliwie wielkim świętem dla miłośników talentu Jana Kiepury i Marty Eggerth.

Z dziejów Łodzi

Dnia 30 października 1880 roku władze moskiewskie na terenie Łodzi i najbliższej okolicy w ślad za rusyfikacją samorządu wprowadzają język rosyjski, jako język urzędowy do straży ogniowej i do wszystkich organizacyj o charakterze prawnopublicznym. W straży wprowadzono nawet rozkazownictwo w języku rosyjskim.

To samo uczynili w okresie okupacji niemieckiej Prusacy, którzy także straży ogniowej i szeregowi podobnych instytucyj narzucili język niemiecki.

W ciągu 38 lat, to jest do listopada 1918 roku, język polski w Łodzi był prześladowany.

Październik
30
Sobota

Dziś Germana
Jutro P, N. Jez. Chr. Kr.

Wschód słońca	6.26
Zachód słońca	16.14
Wschód księżyca	2.44
Zachód księżyca	14.47
Długość dnia	12.37
Ubyło dnia	6.—

Krótkie wiadomości

KONTROLĘ TARGOWISK MIEJSKICH w Łodzi przeprowadziła wczoraj komisja starościńska. Kontrola obejmowała zarówno stan sanitarny, jak i wahania cen. Jak się okazało, ceny artykułów spożywczych nie uległy w ciągu ostatniego tygodnia żadnej podwyżce. Stwierdzono poprawę stanu sanitarnego — ukarano tylko kilku sprzedawców.

* * *

SPECJALNA KOMUNIKACJA TRAMWAJOWA zostaje wprowadzona w Łodzi w Dzień Zaduszny. W poniedziałek, 1-go listopada, w dniu Wszystkich Świętych, tramwaje na wszystkie cmentarze kursowa będą co 3 minuty. 2-go listopada, w Dzień Zaduszny również zwiększona zostanie ilość tramwajów w kierunku cmentarzy.

* * *

POCZTA W NIEDZIELĘ I W PONIEDZIAŁEK wprowadza specjalne dyżury. W niedzielę wszystkie oddziały i urzędy pocztowe czynne będą od godz. 9-ej do 11-rano. W dniu tym również jednorazowo doręczona będzie poczta adresatom. W poniedziałek czynne będą działy przesyłek i listów ekspresowych.

* * *

ROBOTY BRUKARSKIE W ŚRÓDMIEŚCIU będą definitywnie ukończone w pierwszym tygodniu listopada i wszystkie ulice śródmieścia doprowadzone do porządku. Dalsze roboty sezonowe kontynuowane będą na ulicach przedmieść i na peryferiach. Kontynuowane będą również roboty wodociągowe i plantacyjne.

* * *

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto II urzędować będzie dziś w biurze wydziału wojskowego zarządu miejskiego przy ul. Piotrkowskiej 165. Stawić się winni mężczyźni rocznika 1916 i starszych, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji.

* * *

DZIŚ, W SOBOTĘ, do powtórnej rejestracji rocznika 1917 stawić się winni mężczyźni tego rocznika, zamieszkali na terenie IV komisariatu policji o nazwiskach na litery S, Sz, T, U, W, Z, Ż, oraz zamieszkali na terenie XI komisariatu policji, o nazwiskach na te same litery.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sadowska-Dancerowa — Zgierska 63, T. Karlin — Piłsudskiego 54, W. Groszkowski — 11-go Listopada 15, R. Rembieliński — Andrzeja 28, J. Chądzyńska — Piotrkowska 65, E. Grondowski i S-ka — Piotrkowska 46, G. Antoniewicz — Pabianicka 56, J. Unieszowski—Dąbrowska 24a.

Pod hasłem: „młodzież z armią"

odbędzie się obchód tegoroczny Święta Niepodległości w dniu 11. listopada

Jak już donosiliśmy, tegoroczne święto 11 listopada, będzie miało zgoła odmienny charakter niż w latach ubiegłych. Nadano mu bowiem **charakter święta państwowego** — w dniu tym zamrze wszelka praca i cała ludność obchodzić będzie jedną z najradośniejszych chwil w życiu narodu — **rocznicę odzyskania niepodległości po półtorawiekowej niewoli.**

W związku z tym donosi „Goniec Warszawski", iż w święcie tegorocznym postanowiły wziąć czynny udział wszystkie **związki młodzieżowe na terenie Polski, od prawicy do lewicy.** Związki te i organizacje mają wziąć udział w pochodach ogólnych i we wspólnej defiladzie.

W defiladzie więc, według doniesienia tego pisma, mają wziąć udział młodzi Stronnictwa Narodowego, ONR, Związek Młodej Polski, młodzi ludowcy z „Wici" oraz młodzi socjaliści z „TUR".

W związku z tym minister spraw wojskowych zarządził, iż **charakter wystąpień młodzieży ma być czysto wojskowy, bez jakiegokolwiek zabarwienia politycznego.** Sprawą organizacji tych wystąpień zajmą się komitety, składające się z przedstawicieli organizacyj młodzieżowych pod przewodnictwem komendantów garnizonów. W czasie przemarszu przed odbierającymi defiladę młodzież ma oddać swe honory **na sposób wojskowy.** Jako dowód i symbol zewnętrzny wspólnych wystąpień na rzecz gotowości obrony — wszystkie sztandary organizacyj młodzieżowych **będą skupione razem na czele kolumn,** pod eskortą kompanii honorowej organizacyj paramilitarnych lub pod eskortą kompanii honorowej wojska. Do odbierania defilady będą zaproszeni, prócz przedstawicieli władz administracyjnych i samorządowych, również **prezesi organizacyj młodzieżowych.** Poszczególne kolumny defilującej młodzieży, mogą posiadać transparenty wyłącznie **z hasłami obrony i współpracy z wojskiem.**

Tegoroczne Święto Niepodległości ma się odbyć pod hasłem **„młodzież z armią".**

W Łodzi w dniach najbliższych zwołane będzie posiedzenie komitetu obchodu uroczystości, pod przewodnictwem prez. Godlewskiego. Równocześnie powołany będzie do życia komitet młodzieżowy, pod przewodnictwem komendanta garnizonu łódzkiego.

Areszt miejski na Kątnej

„Otwarcie" tego zakładu nastąpi w początkach nowego roku

Lansowany od dłuższego czasu projekt organizacji aresztu miejskiego w Łodzi, wchodzi obecnie w stadium realizacji Areszt miejski przeznaczony będzie dla osób, skazanych administracyjnie przez sąd starościński, referat karny inspekcji pracy i t.d. W myśl ustawy, **tego rodzaju areszt musi być utrzymywany przez miasto.**

Pertraktacje, prowadzone od dłuższego czasu z właścicielami różnych posesji, nie dały pozytywnego rezultatu, wobec czego zarząd miejski postanowił **przeznaczyć na ten cel jedną ze swych nieruchomości przy ul. Kątnej 10.** Znajdują się tam dwa budynki pofabryczne, z których jeden przeznaczony zostaje na **zbiornię dla żebraków, w drugim zaś mieścić się będzie areszt.** Budynek będzie przerobiony i wyremontowany w ciągu bieżącego roku, tak że „otwarcie" aresztu miejskiego nastąpi z początkiem nowego roku kalendarzowego. (i).

Szukają nowych źródeł dochodu

Zjazd przedstawicieli miast województwa łódzkiego i kieleckiego odbędzie się dnia 15-go listopada

Donosiliśmy już, że w związku ze zbliżającą się sesją parlamentarną, postanowiono zorganizować zjazd miast województw centralnych. Chodzi o to, że związek miast w Polsce przygotowuje na sesję szereg projektów finansowych, które uzdrowiłyby finanse miejskie i dały miastom nowe źródła dochodu. Na zjazdach miast mają być opracowane szczegółowe postulaty i projekty w tej sprawie.

Zjazd miast województw łódzkiego i kieleckiego odbędzie się w dniu 15 listopada w Częstochowie, zaś zjazd miast województw warszawskiego, lubelskiego i białostockiego — w Siedlcach.

W związku z tym odbędzie się w Częstochowie, w zarządzie miejskim, posiedzenie komitetu organizacyjnego zjazdu, na które z ramienia Łodzi wyjeżdża naczelnik wydziału podatkowego p. Chwalbiński.

Niezależnie od sprawy nowych źródeł dochodu i przyznania miastom prawa inicjatywy podatkowej — Łódź wysuwa, jako kardynalny postulat, **sprawę odebrania egzekucyj, wymiaru i poboru podatków urzędom skarbowym i przekazania tych czynności napowrót miastu.** Zarząd miejski w Łodzi opiera się przy tym na kilkuletnim doświadczeniu, które wykazało, iż stan dotychczasowy nie da się utrzymać bez wyraźnej szkody dla miasta. Zarząd miejski nie może bowiem przeprowadzać rozrachunki z urzędami skarbowymi w zbyt krótkich odstępach czasu. W rezultacie zdarzają się/takie sytuacje, że **miasto nie może w pilnych wypadkach korzystać ze swych pieniędzy, które w międzyczasie nagromadziły się w urzędach skarbowych.** Wniosek ten będzie postawiony na naczelnym miejscu wśród postulatów, przekazanych sejmowi.

Jeśli chodzi o nowe źródła podatkowe, w związku miast istnieje projekt, aby wprowadzić **specjalny dodatek do państwowego podatku dochodowego, na wzór podatku, który istnieje dotąd w b. zaborze pruskim.** (i).

Samochód runął z mostu

Dwie osoby zabite, trzy ciężko ranne

Warszawa, 29 października

Na wiadukcie pod Radzyminem, wracający z Białegostoku pusty wielki samochód ciężarowy firmy „Węgiełek" w Warszawie, mijając jadącą przepisową stroną szosy furmankę, zawadził kołem o oś wozu. Wskutek zderzenia kierownica odmówiła szoferowi Ryszardowi Młynarskiemu posłuszeństwa i olbrzymia ciężarówka, rozbiwszy betonowy słupek wiaduktu, wpadła na żelazne wiązania mostu, wiszącego na wysokości 7 mtr nad torem kolejowym i runęła w dół.

Z pod szczątków rozbitego auta wydobyto zwłoki jadących ciężarówką Stanisława Strawińskiego i Józefa Adamczyka. Kierowca Młynarski oraz dwaj inni pasażerowie Jan Jankowski i Stanisław Librowski odnieśli ciężkie obrażenia.

Rannych przewieziono do Radzymina.

Do 3-ch pożarów

wzywano wczoraj straż ogniową

W ciągu ubiegłej doby straż ogniowa wzywana była do pożarów trzykrotnie

W domu przy ul. Sienkiewicza 59 na II piętrze w mieszkaniu N. Nonenberga wskutek wadliwego urządzenia przewodu kominowego wydobywał się dym z pieca. Straż ogniowa usunęła defekt.

Na posesji przy ul. Zgierskiej 17 — wskutek krótkiego spięcia zapalił się motor od studni. Straż ogień ugasiła w zarodku.

Na ulicę **Masarską 12** wezwano straż ogniową, meldując o pożarze w fabryce. Na miejsce przybyły dwa plutony i kurs instruktorski. Okazało się, że pali się w domu mieszkalnym, na drugim piętrze, gdzie wadliwości przewodu kominowego spowodowały zajęcie się belki w suficie. Straż ogniowa pożar ugasiła w zarodku. (l)

PROCES HRABIEGO ŻOŁTOWSKIEGO

urzędnika ambasady polskiej w Paryżu.—Kto zapłaci 30 tys. złotych?—Echa pobytu akademików polskich we Francji

Warszawa, 29 października.

Istniejące od kilku lat Polskie Stowarzyszenia Wymiany Młodzieży z Zagranicą wysłało akademików do różnych państw europejskich na wycieczki krajoznawcze. M. inn. przed dwoma laty kilkudziesięciu akademików przybyło do Paryża, skąd miało się udać na dalsze zwiedzenia Francji.

Kierowniczką wycieczki miała być znana przyjaciółka Polski, p. Rose Bailly, jednakże z polecenia ambasady polskiej w Paryżu wycieczką zajął się urzędnik ambasady, hr. Żółtowski.

W myśl aktu oskarżenia, hr. Żółtowski, nie licząc się z możliwościami pieniężnymi towarzystwa, **znacznie przekroczył budżet, przeznaczony na pobyt akademików we Francji.** W rezultacie po kilkunastodniowym pobycie w Paryżu, nie tylko zabrakło pieniędzy na dalsze zwiedzanie Francji, lecz nawet na podróż. Wobec tego, że studenci również nie mieli własnych pieniędzy, wiceprezes stowarzyszenia, p. Matuszewski, **wyłożył na niezbędne koszty 30.000 zł.**

Niedobór powstał z powodu tego, że hr. Żółtowski obwoził wycieczkę kosztownymi autokarami, lokował ich w drogich hotelach i nie liczył się wcale z wysokimi kosztami.

Obecnie, gdy stowarzyszenie wymiany młodzieży z zagranicą znajduje się w stanie likwidacji, powstała kwestia, kto ma pokryć p. Matuszewskiemu pożyczoną przez niego sumę. Likwidator stowarzyszenia wychodzi z założenia, że **kwotę tę winien pokryć urzędnik ambasady, hr. Żółtowski, z własnej kieszeni.** Wobec tego, że hr. Żółtowski sprzeciwiał się takiemu załatwieniu sprawy, **likwidator złożył przeciwko niemu skargę do sądu cywilnego.**

Rozprawa przeciwko hr. Żółtowskiemu zapowiada się niezwykle interesująco. Powołano do niej szereg świadków. Przedmiotem dokładnego badania będą **też rachunki za wykładane przez hr. Żółtowskiego sumy.**

Zatargi i strajki w Łodzi

Czy dojdzie do strajku dozorców domowych.—Akcja robotników—kotoniarzy.—Żądania krawców i szewców

Wczoraj odbyła się wspólna konferencja **zarządów czterech związków dozorców domowych;** na której omawiano plan akcji o nowe warunki pracy. Obowiązujące dotychczas orzeczenie nadzwyczajnej komisji rozjemczej zostało przez właścicieli domów wypowiedziane, z kolei zaś **zaproponowali oni dozorcom redukcję płac.** Na wczorajszej konferencji postanowiono **proklamować strajk dozorców domowych na terenie całej Łodzi, o ile do 15 listopada właściciele domów nie podpiszą proponowanej przez związki umowy zbiorowej.**

* * *

Wczoraj odbyło sie **zebranie robotników-kotoniarzy,** zatrudnionych w łódzkim przemyśle włókienniczym. Na zebraniu omówiono sprawę żądań podwyżkowych za produkcję pończoch nowego gatunku. Konferencja w tej sprawie odbyć się ma w przyszłym tygodniu. Uchwalono równocześnie **poprzeć swe żądania wszelkimi rozporządzalnymi środkami.**

* * *

W fabryce pończoszniczej **Ottona Haua** przy ul. Wólczańskiej 187 wynikł wczoraj ponownie **strajk okupacyjny.** Na skutek zatargu z kierownikiem — robotnicy zażądali usunięcia go i na poparcie swego żądania porzucili pracę.

* * *

Jak już donosiliśmy, pracownicy miejscy w Łodzi **wysunęli szereg żądań podwyżkowych,** z których tylko część została przez zarząd miejski uwzględniona. Wobec powyższego komisja międzyzwiązkowa postanowiła **udać się do p. wojewody łódzkiego,** prosząc o poparcie ich akcji. Jako termin uwzględnienia ich postulatów pracownicy samorządowi wyznaczyli dzień 4 listopada.

* * *

Zatarg z majstrami Widzewskiej Manufaktury, który wynikł na tle precedentalnej sprawy płacenia pracownikom za czas postoju fabryki w czasie strajku, został wczoraj częściowo zlikwidowany. Na konferencji w inspekcji pracy osiągnięto w pewnej mierze porozumienie. Dalszy ciąg pertraktacyi w przyszłym tygodniu.

* * *

Jak już donosiliśmy, **w fabryce tasiem gumowych Kreutzberga wybuchł** strajk okupacyjny, z powodu niewyrównania robotnikom płac w myśl orzeczenia nadzwyczajnej komisji rozjemczej. Dziś odbędzie się w tej sprawie konferencja w inspektoracie pracy. Niezależnie od tego skargę przeciwko właścicielowi fabryki skierowano do referatu karnego.

* * *

Związek pracowników krawieckich podjął próby unormowania ich warunków pracy drogą zawarcia umowy zbiorowej. Konferencja w inspektoracie pracy odbędzie sie w dniu 2 listopada.

* * *

Również **pracownicy szewccy, zatrudnieni w fabrykach obuwia,** zażądali umowy zbiorowej i wystosowali w tej sprawie pismo do inspekcji pracy. (i)

Wybranka serca ks. Radziwiłła

pani Suchestow z Drohobycza, szykuje się do ślubu.—Półtoramilionowy zapis księcia na rzecz przyszłej żony

Wiadomość o bliskim ślubie ks. Michała Radziwiłła z Ołyki z piękną ekspedientką z Drohobycza znalazła potwierdzenie.

W tych dniach **urząd stanu cywilnego w Przygodzicach w Poznańskim, ogłosił w myśl ustaw tam obowiązujących, w prasie, zapowiedź ślubu księcia Radziwiłła, syna Ferdynanda z p. Żanetą Suchestow, córką Jonasza i Klary Kranz**

P. Żaneta Suchestow jest rozwódką, była żoną dyrektora Tustanowickiej Spółki Wodociągowej, p. Beniamina Suchestow.

Dzieje życia przyszłej księżnej Radziwiłłowej są naprawdę niezwykle ciekawe. Przed laty była zajęta jako **panna sklepowa w jednym z magazynów w Berlinie.**

W uderzająco pięknej pannie zakochał się krewny, Beniamin Suchestow i poślubił ją. Z małżeństwa tego urodził się **synek, który obecnie ma 8 lat.**

Dobrze sytuowany i rozkochany w swej żonie p. Suchestow otaczał ją serdecznymi staraniami i dobrobytem, ale mimo to **przed trzema laty p. Żanet rozwiodła się ze swym mężem i zamieszkała w Krakowie.**

Mimo rozwodu p. Suchestow pozostawał w kontakcie z żoną, odwiedzał ją i synka i ostatnio wyłoniła się możliwość ponownego zejścia sie skłóconego małżeństwa, tak, że **przed czterema miesiącami p. Żanet Suchestow zlikwidowała mieszkanie, mówiąc znajomym że powraca do Drohobycza do męża.**

Los chciał jednak inaczej — pani Suchestow lato spedziła **we Włoszech w Monte Catini.** Tutaj poznał ją książę **Michał Radziwiłł, zakochał się i zapragnął poślubić.**

Jak sie dowiadujemy, termin ślubu nie został jeszcze ustalony. Na razie załatwiane są różne formalności, związane ze ślubem oraz natury majątkowej przy czym mówi sie o **wielkim ponoć półtoramilionowym zapisie księcia Radziwiłła na rzecz przyszłej żony.**

Skomplikowana jest także sprawa syna pp. Suchestow, który jest przy matce. Chce ona, **aby książe adoptował go,** na co jednak podobno nie chce się zgodzić ojciec.

Pertraktacje w sprawie tej trwają.

Nasz reporter zanotował:

Przy ulicy Nowe Sady Nr. 11 usiłował pozbawić się życia 18-letni Władysław Strzelczyk. Wyrostek powiesił się w ubikacji i byłby zmarł, gdyby nie rychła pomoc. Odcięto go i zaalarmowano lekarza pogotowia. Denat po opatrzeniu został pozostawiony na miejscu. Przyczyną rozpaczliwego kroku były niesnaski rodzinne.

* * *

W mieszkaniu rodziców przy ulicy Sokolej Nr. 11 uległ poparzeniu 11-letni Zdzisław Moroszkowski, który wpadł do kotła z wrzącą wodą i doznał poparzenia rąk i twarzy. Poszkodowanego opatrzył lekarz pogotowia.

* * *

Na ulicy Rokicińskiej wypadła z biegnącego tramwaju 26-letnia Pelagia Wójcik, zamieszkała przy ulicy Rokicińskiej Nr. 11. Lekarz pogotowia stwierdził obrażenia ogólne i skierował poszkodowaną do szpitala. Wypadek nastąpił wskutek własnej nieostrożności poszkodowanej.

* * *

W lokalu wydziału opieki społecznej przy ulicy Zawadzkiej Nr. 11 pozostawiono troje dzieci: 13-letniego Jana, 10-letnią Genowefę i 7-letnią Helenę Sikałów, zamieszkałych przy ul. Sienkiewicza Nr. 15.

W godzinę potem pozostawiła nieznana kobieta niemowlę, liczące siedem miesięcy, płci męskiej.

Dzieci umieszczono w przytułku.

* * *

Do sklepu Heleny Henochowicz przy ulicy Nawrot Nr. 14 przybyły dwie kobiety i pod pretekstem kupna, skradły palta damskie, wartości 150 złotych.

* * *

Do mieszkania Floriana Śliwki przy ul. Przejazd Nr. 45, w czasie nieobecności domowników zakradli się nieujawnieni sprawcy i skradli garderobę oraz inne przedmioty, wartości 300 zł.

* * *

Z mieszkania Jana Kubiaka przy ul. Młynarskiej Nr. 9 nieznani sprawcy skradli rzeczy, wartości 450 złotych.

We wszystkich wypadkach policja zarządziła dochodzenie.

Nie pijcie surowej wody

Z żałobnej karty

Ś. p. Wanda Sandowa

W dniu 26 bm zmarła w Krakowie po krótkich cierpieniach ś. p. Wanda Sandowa, żona wicedyrektora Izby Przemysłowo Handlowej w Łodzi, dr. Herberta Sanda.

Przedwczesna śmierć Jej okrywa żałobą nietylko męża i syna ale i tych wszystkich, którzy mogli poznać nieprzeciętne wartości intelektualne i duchowe Zmarłej.

Pogrzeb odbędzie się dziś o godzinie 3.30 po południu z kaplicy starego cmentarza ewangelickiego w Łodzi.

Katastrofa autobusowa

na szosie Łódź—Wieluń

Na trasie autobusowej **Wieluń-Łódź** niedaleko wsi Wierzba wydarzyła się wczoraj katastrofa autobusowa. Z nieustalonych narazie przyczyn, które wyjaśni niewątpliwie dochodzenie, autobus nr 45.230, należący do firmy „San", prowadzony przez szofera Franciszka Juszczaka z Praszki, podczas omijania idącej szosą starszej jakiejś kobiety — **wywrócił się do rowu.**

W wozie znajdowało się 12 pasażerów, z których na szczęście jedynie **72-letni Piotr Kostrzewa odniósł okaleczenia odłamkami szkła.** Najcięższe obrażenia odniosła przejechana — **Rozalia Tabaka,** która przygnieciona autobusem odniosła b. ciężkie kontuzje ciała i została przewieziona do szpitala. (l)

OFIARY, ZŁOŻONE W ADM. „REPUBLIKI".

Zamiast kwiatów na grób św. p. Roberta Arleta, dyr. Sp. Akc. Krusche i Ender — firma Zachariasz Warszawski i Spółka składa zł. 100: 1) na rzecz Chrześcijańskiego Domu Starców przy kościele Św. Jana, Sienkiewicz 60 — zł. 50, 2) na rzecz Domu Starców fundacji Małż. Konsztat przy ul. Pomorskiej Nr. 64 — zł. 50.—

P. wojewoda Hauke-Nowak o Łodzi

Obszar i ludność województwa łódzkiego.—Struktura społeczna i narodowościowa. Charakter przemysłowy okręgu. — Akcja społeczna, kulturalna i inwestycyjna

Onegdaj, w czasie pobytu wycieczki posłów i senatorów Rzeczypospolitej w Łodzi, po zwiedzeniu przez nich miasta — w urzędzie wojewódzkim wysłuchali oni niezmiernie interesującego referatu wojewody Hauke - Nowaka, odczytanego w jego nieobecności przez wicewojewodę Wendorffa. Referat zawierał wiele materiału historyczno - statystycznego, dotyczącego województwa łódzkiego.

Dowiedzieliśmy się z referatu, że **województwo łódzkie, pod względem obszaru zajmuje 5 proc. powierzchni całego państwa i 11 miejsce w rzędzie województw.** Pierwsze stwierdzone ślady niestałego osadnictwa przedhistorycznego na południowych ziemiach naszego województwa pochodzą ze środkowego paleolitu, zaś stałe osadnictwo stwierdzono tu w dobie bezpośrednio następującej po minięciu okresu lodowcowego. Ślady z tego okresu są bogato reprezentowane w zbiorach miejskiego muzeum etnograficznego.

Teren województwa łódzkiego pod względem historycznym posiada bogatą przeszłość. **Przez ziemie nasze przechodziły najazdy tatarskie, czeskie, krzyżackie, szwedzkie.** Powstanie 1863 roku pozostawiło tu szereg pamiątek w postaci pobojowisk i mogił powstańców. W czasie wojny światowej w rejonie Łodzi, Brzezin i Tuszyna rozegrała się słynna t. zw. **bitwa pod Łodzią,** między wojskami niemieckimi a rosyjskimi. — Również w roku 1914 przechodziły przez teren województwa **oddziały legionów polskich, detaszowane z I brygady przed akcją na Dęblin, celem wzięcia udziału w bezpośredniej akcji na Warszawę** (II baon legionów i szwadron kawalerii Beliny).

Jak przedstawiają się stosunki wyznaniowe i narodowościowe na terenie województwa łódzkiego? Jak wynikało z referatu, według ostatniego spisu **ludność województwa wynosiła 2.632.000 osób,** zajmując trzecie miejsce w rzędzie województw. Obecnie, w ciągu ostatnich lat przyrost ludności wyniósł 10 procent przyczym największy przyrost wykazują miasta wydzielone. Według języka ojczystego na terenie województwa mieszkało 80 **proc. Polaków, 5,9 proc. Niemców i 13,6 Żydów.** Według wyznania zaś podział wygląda następująco: **77,6 proc. rzymsko - katolików, 7,1 proc. ewangelików i 14.4 proc. żydów.**

Liczba analfabetów na terenie województwa łódzkiego w roku 1931 wynosiła 21,4 proc. zaś w roku 1921 — 30,3 proc., co wskazuje na znaczną poprawę stosunków w tej dziedzinie.

Bardzo ciekawe cyfry zawiera **referat p. wojewody Hauke - Nowaka w odniesieniu do przemysłu włókienniczego.** Interesującym szczegółem jest, że przemysł włókienniczy zatrudnia stosunkowo dużą ilość kobiet. Według danych z roku 1937 przypada na mężczyzn 45 proc. kobiet 53,6 proc. i młodocianych 1,4 proc. Odsetek robotników, których zarobek tygodniowy wynosił poniżej 10 złotych — 3,6 proc., poniżej 20 złotych 23 proc., od 20 — 30 zł — 39,5 proc., od 30 do 40 zł. — 19,5 proc., od 40 do 50 zł — 7.7 proc. od 50 do 60 zł. — 2,9 procent.

Cechą charakterystyczną stosunków w przemyśle włókienniczym jest **stosunkowo duża liczba zakładów i robotników objętych umowami zbiorowymi.** W roku bieżącym po raz pierwszy w przemyśle włókienniczym została zastosowana **ustawa o przymusowym rozjemstwie.**

Ilość zarejestrowanych bezrobotnych **w styczniu 1937 r. wynosiła 92.000,** w sierpniu zaś — **47.300.** W związku z bezrobociem należy zwrócić uwagę na opiekę społeczną, wydatki na którą wynoszą w miastach wydzielonych 10 do 15 proc. wydatków ogólnych. Akcją kolonii letnich objętych zostało w roku 1933 — 27.000 dzieci, w roku 1934 — 29.000 dzieci, 1935 — 29.700 dzieci, w 1936 — 25.500 dzieci, w 1937 — 44.000 dzieci. Podkreślić należy, że z tabeli województw — **województwo łódzkie zajmuje pierwsze miejsce w zakresie dożywiania dzieci.**

Druga część referatu p. wojewody Hauke-Nowaka obejmuje rozważania o całokształcie zagadnień demograficznych i gospodarczych na terenie województwa. M. in. omówione zostały także **zagadnienia aprowizacyjne. Rok 1938** w konsekwencji nieurodzajów, będzie prawdopodobnie trudniejszy w zakresie aprowizacji. Wyprzedaż inwentarza z powodu braku paszy niewątpliwie ujemnie odbije się na zabezpieczeniu podaży mięsa, a w szczególności tłuszczów, których brak odczuwa się już od kilku miesięcy na terenie województwa. Dążeniem p. wojewody jest jednak **utrzymanie cen artykułów pierwszej potrzeby na możliwie najniższym poziomie, nietyle za pomocą środków administracyjnych, co gospodarczych, przez zbliżenie producenta rolnego do konsumenta.** Zasadniczą przeszkodą w uporządkowaniu rynku mięsnego jest brak rzeźni. Rozbudową rzeźni w Łodzi oraz kilku mniejszych na terenie województwa jest jedną z najpilniejszych spraw. Na wiosnę przyszłego roku oddana zostanie do użytku **nowobudowana chłodnia w Łodzi.** Zlikwiduje ona obecne marnotrawstwo w dziedzinie warzywnictwa, owocarstwa, handlu ryb, mięsa, nabiału i t. d.

Po omówieniu bardzo szczegółowym spraw samorządu terytorialnego, związków międzykomunalnych, finansów samorządowych, p. wojewoda podkreślił w swym referacie konieczność zwiększenia dochodów miast, o ile mają one podnosić poziom życia miejskiego i jego kulturalnych urządzeń. Podzielając jednak pogląd przedstawicieli życia i samorządu gospodarczego o nadmiernym już przeciążeniu podatkowym ludności miejskiej — p. wojewoda uważa, że **wzrost dochodów miasta mógłby się odbyć drogą innego podziału dochodów między skarbem państwa a miastami, których udział w obecnym dochodzie społecznym powinien być większy niż dotychczas.** (s).

Żywe słowo na fali radiowej

Nowe formy audycyj oświatowych w radio.—Audycje dyskusyjne i rozmowy z przyjacielem

Celem zwiększenia atrakcyjności odczytów radiowych, Polskie Radio po wypróbowaniu nowych form radiofonicznego opracowania tematów, wprowadziło w sezonie jesienno - zimowym na stałe do swego programu udycje dyskusyjne oraz t. zw. „Rozmowy z przyjacielem" i t. p.

Powieść mówiona, jako nowa forma audycji radiowej, wypróbowana została w ubiegłym sezonie i spotkała się wśród radiosłuchaczy z dużym uznaniem. Powieść tego typu różni się tym od słuchowiska, że jest zupełnie pozbawiona tła akustycznego, treść zaś jej nastawiona jest na zagadnienia pozornie drobne, lecz ważne i głęboko obchodzące każdego człowieka. W ten sposób pomyślana powieść mówiona jest niejako plastyczniejszą formą pogadanek i ma charakter dydaktyczny.

W ciągu obecnego sezonu nadane zostaną **3 powieści mówione,** jedna obyczajowo - społeczna, jedna biograficzna i jedna przyrodnicza. Powieść mówiona nadawana będzie w niedzielę o godz. 17.00.

Audycje **„Dyskutujmy",** dla których zarezerwowano poniedziałek o godzinie 19,30, po doświadczeniach z ubiegłych sezonów, prowadzone są nadal, lecz na poziomie bardziej popularnym. W audycjach tych poruszane są tematy przede wszystkim aktualne i dotyczące zagadnień życiowych, a nie wymagające od dyskutujących specjalnego przygotowania. Polskie Radio wydało specjalną broszurę, która jest przewodnikiem dla grup słuchaczy, biorących udział w dyskusjach radiowych. Organizacje, grupy społeczne, kółka samokształceniowe, zainteresowane tą audycją, mogą zwracać się o broszury do Rozgłośni Łódzkiej P. R. (ul. Radwańska 70-72).

Dla słuchaczy o wyższym poziomie intelektualnym nadawany jest w środy o godz. 19.35 cykl odczytów p. t. **„Człowiek wobec świata i ludzi",** w którym znajdą się m. inn. **„Rozmowy z przyjacielem",** omawiające tematy światopoglądowe, filozoficzne i etyczne, w opracowaniu współczesnych filozofów polskich. O ile możności audycje oświatowe są opracowywane w formie dialogów, gdyż okazało się, że jest to rodzaj audycji najbardziej skuteczny.

W związku z zasadą popularyzacji programów ogólnopolskich w czasie nowego sezonu Polskiego Radia nadawane są cyklę audycyj oświatowych, podanych słuchaczowi w formie lekkiej i łatwo zrozumiałej. Trudno oczywiście dać przegląd tego wszystkiego, co zawiera program od października b. r. do maja przyszłego roku. Dla podkreślenia pewnych tendencyj radia w tej dziedzinie, podajemy orientacyjne kalendarze odczytów i felietonów, nadawanych codziennie o godz. 17.00.

W poniedziałki przewidziane są cykle odczytów z dziedziny ekonomii, techniki, wynalazków, oraz biografie wielkich uczonych, których odkrycia stanowiły epokowe wydarzenia w dziejach ludzkości. **We wtorki** — felietony podróżnicze, ze specjalnym uwzględnieniem egzotyki, oraz cykl poświęcony „Znanej i nieznanej Polsce". **W środy** — kontynuowane są odczyty wojskowe omawiające zagadnienia związane z obronnością Państwa, historią wojskowości, życiem poszczególnych formacyj wojskowych i t. p. 6 odczytów z tego cyklu poświęconych będzie 75 rocznicy Powstania Styczniowego. Odczyty te oświetlą przebieg powstania, jego ocenę ze stanowiska współczesnej Europy, udział chłopów, rolę kobiet i przypomną sylwetki wybitnych uczestników. **W czwartki** — audycja oświatowa p. t. „Wiedza i książka", poświęcona nowym zdobyczom techniki; obok omawiania nowych książek naukowych uwzględniać będzie reportaże z pracowni naukowych i wywiady z wybitnymi polskimi uczonymi. **W piątki** — omawiane są w sposób jak najbardziej popularny zagadnienia społeczne, prawne i wychowawcze. **W soboty** — znajdą słuchacze w programie radia felietony historyczno-obyczajowe, jak np. „Rola kobiet w życiu wielkich ludzi", cykl sylwetek i anegdot z życia znanych oryginałów i niezwykłych osobistości oraz felietony oparte na materiale anegdotycznym, ilustrujące koloryt obyczajowy różnych epok, oraz przystępne opowieści biograficzne. Również o godz. 17.00 nadawana jest **w niedziele** „Powieść mówiona" o charakterze dydaktycznym.

Projekt właścicieli nieruchomości

Godzą się na ochronę lokatorów, żądają jednak szeregu zmian w ustawie

Jak się dowiadujemy, zrzeszenia **właścicieli nieruchomości przygotowały interesujący memoriał** do władz centralnych w sprawie **reformy ustawy o ochronie lokatorów.** Projekt ten jest ciekawy z tego względu, że właściciele nieruchomości wypowiadają w nim pogląd, że **nie dążą bynajmniej do zniesienia ustawy, lecz do jej zmiany w tym duchu, aby** w większym niż dotychczas stopniu dysponowali swymi posesjami.

W pierwszym rzędzie wysuwana jest **sprawa podwyżki komornego.** W tej dziedzinie właściciele nieruchomości stwierdzają, że **nie mają nic przeciwko nadzorowi państwowemu nad wysokością komornego,** pod warunkiem jednak, by wysokość komornego została przywrócona do granic z roku 1935 t.j. by nastąpiła ustawowa podwyżka o 10 i 15 procent.

Natomiast zasadnicza reforma polegać ma na zmianie ustawy w tym kierunku, by **właściciel domu mógł w łatwiejszy niż dotąd sposób pozbyć się lokatora niepłacącego komornego.** Dziś procedura jest bardzo długa, zwłaszcza, jeśli lokator zechce procesować się z właścicielem domu, spór może trwać lata całe, a w międzyczasie lokator nie płaci właścicielowi czynszu. Nowela do ustawy przewidywać ma, według projektu, by można było **usunąć lokatora po 2 miesiącach niepłacenia przez niego komornego.** Nawet w wypadku sporu, jeśli lokator nie płaci komornego do depozytu sądowego, może być eksmitowany.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Dnia 29 października 1937 r. po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł nasz najukochańszy

B. P. HENRYK WALDMAN

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu przedpogrzebowego nastąpi jutro w niedzielę, dnia 31 bm. o godzinie 1.30 po poł., o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Uprasza się o nieskładanie kondolencji.

Żona, synowie, matka, siostry i rodzina

„Oddam dziecko i dopłacę 20 tysięcy zł."

Niezwykłe ogłoszenie ukazało się w pismach łódzkich. Para aferzystów grasowała w całej Polsce

We wrześniu r.b. ukazały się w pismach łódzkich ogłoszenia następującej mniej więcej treści:

„Ojciec młodej panny odda jej rocznego synka, zdrowego i dobrze rozwiniętego, na własność. W grę wchodzą tylko osoby godne zaufania i doświadczone w opiece nad dzieckiem. Tytułem zwrotu kosztów utrzymania aż do pełnoletniości dziecka — wpłacona zostanie na ręce opiekuna suma zł. 20.000. — w dwudziestu ratach miesięcznych. Obszerne oferty z fotografiami i z dołączonym znaczkiem 25-groszowym na odpowiedź — do administracji".

Ogłoszenie, tak niezwykłe i tak bardzo odbiegające od szablonu, zwróciło uwagę władz. Brygada oszustw wydziału śledczego roztoczyła obserwacje nad okienkami w administracjach pism, pragnąć ustalić, kim są ludzie, którzy odbierają oferty. Okazało się, że po oferty przychodzi na zmianę dwoje ludzi. **młody jakiś człowiek i młoda kobieta.**

Gdy oferty poczęły już napływać w mniejszej ilości — **oboje interesanci zostali zatrzymani.** Znaleziono przy nich **po pareset listów.** Odprowadzono ich do wydziału śledczego, gdzie ustalono, że są to **32-letni Pinkus Goldman i 30-letnia Rywka Szuminer,** oboje zamieszkali stale we Lwowie, i odnajmujący od kilku dni w Łodzi pokój przy ul. Narutowicza 25. Rewizja u obojga ujawniła dalsze listy. Łącznie było ich około tysiąca sztuk. Ustalono dalej, że Goldman trudnił się przez pewien czas **chiromancją i wróżeniem z kart,** a jego towarzyszka była **jego medium.** Zajęcie to nie przynosiło widać parze dostatecznych zysków i dla tego puścili się na ową machinację z oddaniem na własność za b. wysoką dopłatą — dziecka. Oczywista, że **ani dziecka do oddania nie było, ani nie było owych 20 tysięcy złotych.** Byłemu chiromantowi i jego medium chodziło jedynie o **owe znaczki po 25 groszy — a te były przecież w każdej ofercie!** Przy tysiącu sztuk listów, na które nie trzeba było dłużej czekać niż dwa, najwyżej trzy dni — **zysk pary lwowian wynosił 250 złotych — sumka wcale ładna...**

Władze łódzkie nabrały przekonania że para niebieskich ptaszków napewno nie ograniczała się w swej działalności do Łodzi, lecz działać musiała w innych większych miastach kraju.

Komendy policji w kilkunastu miastach nadesłały władzom naszym sensacyjne dane. Okazało się, że ta **sama para występowała wszędzie z tym samym trickiem.** Nie zatrzymywali się nigdzie długo. Kontentowali się kilku dniami pobytu w każdym mieście, zebraniem odpowiedniej ilości 25-groszówek i jechali dalej. W ten sposób **działali w Warszawie, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Poznaniu, Sosnowcu, Wilnie, Katowicach, Gdyni i t.d.** przerzucając się stale z jednego krańca Polski na drugi, by jak najdokładniej ślad za sobą zatrzeć.

Para niezwykłych aferzystów została osadzona w areszcie. (l).

Głęboko dotknięty śmiercią

ś. † p.

Roberta Arleta

DYREKTORA SP. AKC. KRUSCHE i ENDER,

wyrażam rodzinie oraz Zarządowi Firmy moje najserdeczniejsze współczucie.
Pamięć o Zmarłym zachowam na zawsze.

I. Łaznowski

W niedzielę, 31 bm. o godz. 11½ przed południem odbędzie się w Synagodze Domu Sierot, Północna 38 NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE za

bł. p.

ROZALJĘ NAJDOWĄ

na które wszystkich komu drogą jestpamięć Zmarłej zaprasza

ZARZĄD

Dotknięci głęboko z powodu zgonu nieodżałowanej

B. P. Estery Berkowicz

Wyrażamy pozostałej rodzinie wyrazy szczerego współczucia.

PERSONEL firmy DANIEL BERKOWICZ i S-WIE.

Samkowi Inzelsztajnowi z powodu przedwczesnego zgonu ojca jego

B. P.

CHUNE INZELSZTAJNA

wyrazy szczerego współczucia składają KOLEŻANKI I KOLEDZY.

W poszukiwaniu narkotyków, które nie niszczą zdrowia

Alkohol, papierosy i kokaina, pozbawione trujących substancyj

(z) Niewielu Amerykan wie o tym, że w specjalnym laboratorium uniwersytetu w Chicago od blisko roku czynione są eksperymenty nad **wynalazieniem nowych narkotyków do użytku ludzkości.** I żadne władze nie zakazują robienia tych prób — ponieważ chemicy ci pod fachowym kierownictwem prof. Margate **szukają narkotyków, które mają być absolutnie nieszkodliwe, a jednocześnie wyrugują narkotyki, niszczące ludzkość.**

Szuka się więc papierosa, któryby posiadał te same właściwości, co papieros zwykły, lecz wyzbyty był składników szkodliwych, wina, wywołującego stan przyjemnego podniecenia, lecz nie grożącego przykrymi reakcjami dla organizmu; specyfiku, dostarczającego tych samych podniet, co morfina lub kokaina, lecz nie trujących tych, którzy go zażywają.

Za każdy wynalazek przeznaczone są **premie po 10,000 dolarów,** zaś fundusz, umożliwiający prowadzenie tych eksperymentów, postawił do dyspozycji **król papierosów Silverston.**

Prof. Margate jest przekonany, że jeszcze w ciągu bieżącego stulecia uda się chemikom dostarczyć ludzkości nowych emocyj, które w niczym nie zagrażają zdrowiu.

Najbardziej popularni pisarze świata

Zweig, Wallace i London na pierwszym miejscu

(z) Powstały przy Lidze Narodów Paryski Instytut Współpracy Intelektualnej ogłasza co kwartał wykaz autorów spółczesnych i książek, tłumaczonych w ciągu danego czasokresu na całym świecie na rozmaite języki.

W ostatnim, 17-ym z kolei zeszycie statystycznym podany jest dokładny obraz poczytności poszczególnych autorów.

Na pierwszym miejscu stoją tłumaczeni na 24 języki **Stefan Zweig, Edgar Wallace i Jack London.**

Z wymienionych trzech pisarzy Zweig jest tym, który był tłumaczony na najwięcej języków, zaś Wallace pobił rekord pod względem liczebności dzieł tłumaczonych.

Jak wiadomo, pisarz ten był niezwykle płodny, to też nie można się dziwić, eż pod względem ilościowym zajmuje pierwsze miejsce.

Na czwartym miejscu stoi **Pearl S. Buck,** autorka sfilmowanej ostatnio powieści p. tyt. „Błogosławieństwo ziemi" dalej następują **Feuchtwanger, Andre Maurois i Tomasz Mann.**

Opozycja w gminie żyd. domaga się nowych wyborów

Jak już donosiliśmy, na terenie gminy wyznaniowej żydowskiej wynikł poważny konflikt pomiędzy przedstawicielami opozycji a rządzącym ugrupowaniem „Agudą". Przedstawiciele opozycji wystąpili z rady gminy, aby w ten sposób zdekompletować ją i przyśpieszyć termin nowych wyborów. Wprawdzie rada nie została całkowicie zdekompletowana, niemniej jednak w wypadku zachorowania nprz. 2 radnych nie może już, z braku quorum odbywać posiedzeń.

Obecnie, jak się dowiadujemy, b. radni gminy, którzy złożyli swe mandaty, przygotowali obszerny memoriał do władz administracyjnych, prosząc o zarządzenie w najbliższym czasie wyborów i twierdząc, że obecny stan na terenie gminy nie może być utrzymany. (i)

TEATR POLSKI (Śródmiejska 15).

Dziś, w sobotę, o godz. 4-ej po poł. po raz ostatni „Młody Las' J. A. Hertza dla młodzieży szkolnej.

Wraca na afisz komedia muzyczna „Jadzia wdowa" według Ruszkowskiego, przerobiona przez J. Tuwima. Widowisko to dane będzie dziś w sobotę o godz. 8.30 wiecz., a w niedzielę dwukrotnie o godz. 4-ej po poł. (po cenach zniżonych) oraz wieczorem.

W próbach pod reżyserją Br. Dąbrowskiego arcydzieło Wyspiańskiego „Noc Listopadowa".

TEATR KAMERALNY (Cegielnjana 27).

Dziś, w sobotę, o godz. 4-ej po poł. urocza historyczna komedia Scribe'a dla młodzieży szkolnej „Szklanka wody".

Dziś i jutro o godz. 8.30 wiecz. oraz w niedzielę o godz. 4-ej po poł. (po cenach zniżonych) komedia Hopwooda „Jutro pogda".

W pełnych próbach pod reżyserią Aleksandra Węgierki kapitalna sztuka B. Schaw'a „Pygmalion'.

TEATR POPULARNY I W SALI GEYERA.

Dziś i jutro o godz. 8.15 wiecz. oraz jutro o godz. 4.15 po poł. ostatnie powtórzenie komedii Nicodemiego „Gałganek", poczem sztuka ta schodzi z afisza Teatru Popularnego.

W teatrze w sali Geyera grana będzie dziś o godz. 7.30 wiecz., a w niedzielę dwukrotnie o godz. 4.15 po poł. i 7.30 wiecz. komedia Kiedrzyńskiego „Raz się tylko żyje", w reżyserii M. Zonera.

PORANEK SYMFONICZNY POD DYREKCJĄ W. BERDIAJEWA.

Jutro, w niedzielę, dnia 31-go b. m., o godzinie 1.15 w poł. odbędzie się w sali Filharmonii wielki poranek symfoniczny pod dyr. znanego i cenionego w Łodzi kapelmistrza W. Berdiajewa, z udziałem 60 osób łódzkiej orkiestry symfonicznej oraz solisty Marcelego Neumillera (skrzypce). Na program koncertu złożą się następujące utwory: Czajkowski V-ta Symfonia oraz Koncert skrzypcowy D-dur, Borodin „Książę Igor" i Głazunow „Ej, Uchniem'. — Bilety do nabycia przy kasie Filharmonii.

WYSTĘP CHÓRU DANA W FILHARMONII.

Dziś, w sobotę, dnia 30-go b. m., o godz. 8.45 wieczorem wystąpi tylko jeden raz w sali Filharmonii znakomity chór Dana. Atrakcją występu będzie najpopularniejszy obecnie w Polsce piosenkarz, Mieczysław Fogg, który na ostatnim konkursie radiowym zdobył zaszczytny tytuł I-go laureata radiowego na rok 1937. — Pozostałe nieliczne bilety sprzedaje kasa Filharmonii.

CYRK STANIEWSKICH.

Dziś dwa przedstawienia — o godz. 4.30 po poł. i 8.30 wiecz. ceny zniżone.

Kronika radiowa

DZIEŃ OSZCZĘDNOŚCI W RADIO.

W dniu 31 października odbędzie się w całej Polsce „Dzień Oszczędności". Rozgłośnia Łódzka doceniając tę akcję nadaje w dniu 30 października o godz. 15.10 specjalną audycję, w której udział weźmie młodzież łódzkich szkół powszechnych i średnich.

Występy młodzieży szkolnej poprzedzone będą przemówieniem inspektora szkolnego m. Łodzi p. Alojzego Komandera.

W dniu 31 października o godz. 18.00 Łódź transmitować będzie z Warszawy przemówienie prezesa Centralnego Komitetu Oszczędności R.P. dr. Henryka Grubera.

WALKA Z RAKIEM.

Od czasu wiekopomnego odkrycia naszej wielkiej rodaczki Marii Skłodowskiej-Curie — walka z rakiem jest możliwa i często skuteczna. Rad leczy raka i wyleczy te przypadki, które nie są przedawnione, ale rad jest drogi i środki łódzkiego Tow. Zwalczania Raka nie wielkie.

Aby zorjentować społeczeństwo w akcji zwalczania raka oraz z trudnościami, z jakimi walczy Towarzystwo — w dniu 31 października odbędzie się w Łodzi „Dzień Przeciwrakowy". Z tej to okazji — w sobotę, 30 b. m. o godz. 15.00 Rozgłośnia Łódzka nadaje specjalną pogadankę p. Bolimowskiego o walce z rakiem w Łodzi.

SOBOTA, dnia 30 października 1937 r.

6.15—6.20 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.20—6.40 Gimnastyka. 6.40—7.00 Muzyka (płyty). 7.00—7.15 Dziennik poranny. 7.15—8.00 Muzyka (płyty) 8,00—8.10 Audycja dla szkół. 8.10—11.15 Przerwa. 11.15—11.40 Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki" audycję poprowadzi prof. Tadeusz Mayzner. 11.40 — 11.57 Legendy (płyty), 11.57—12.03 Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—13.00 Audycja południowa. W przerwie o godz. 12.20 Dziennik południowy. 13.00—15.00 Przerwa.

15.00—15.10 O wszystkim po troszku.

15.10—15.27 Śpiewa Aniela Szlemińska (płyty).

15.27—15.30 Łódzkie wiadomości giełdowe.

15.30—15.45 Wiadomości gospodarcze.

15.45—16.15 Teatr Wyobraźni dla dzieci: słuchowisko p. t. „O Janku co psom szył buty" w/g bajki Juliusza Słowackiego — w radiofonizacji Józefa Mayena (ze Lwowa).

16.15—16.45 Fantazja na tematy znanych pieśni — wykona orkiestra Adama Hermana (z Krakowa).

16.45—17.00 Transmisja z otwarcia Wystawy Radiowej w Bydgoszczy (przez Tourń).

17.00—17.15 „Jak król jegomość podróżował po Pińszczyźnie i zwiedzał kanał Ogińskiego" odczyt wygłosi dr. Krystyna Pieradzka (z Krakowa).

17.15—17.50 „Od Aten do Bayreuthu" (Migawki z dziejów opery) audycja w opracowaniu prof. Lucjana Kamieńskiego (z Poznania).

17.50—18.00 Nasz program.

18.00—18.10 Wiadomości sportowe.

18.10—18.15 Wiadomości sportowe lokalne.

18.15—18.25 „Pasażerowie na gapę" pogadanka pop. Mieczysława Zydlera.

18.25—18.45 Nowe nagrania rozrywkowe (płyty)

18.45—18.55 Rozmowa z radiosłuchaczami — przeprowadzi dyr. Bohdan Pawłowicz.

18.55—19.00 Odczytanie programu.

19.00—19.50 Audycja dla Polaków za granicą: a) „Kukiełki śląskie" — Śląskiem na przełaj" — audycja dla dzieci w opracowaniu Adolfa Fierli w wykonaniu zespołu dziecięcego rozgłośni katowickiej (z Katowic). b) „Polskie Zaduszki" — audycja literacko muzyczna w opracowaniu Zofii Kossak.

19.50—20.00 Pogadanka aktualna.

20.00—21.45 „Raz — to mało" — najładniejsze melodie z października. W przerwie około 20.45 Dziennik wieczorny i Pogadanka aktualna.

21.45—22.00 „Po amerykańsku" skecz Jerzego Włodygi (ze Lwowa).

22.00—22.50 Koncert popularny w wykonaniu Orkiestry P. R. pod dyr Grzegorza Fitelberga z udziałem Marii Firenza—sopran i Ladisa Kiepury — tenor.

22.50—23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

23.00—23.30 Koncert w wykonaniu zespołu Ptaszyńskiego. Transmisja z kaw. „Europejskiej w Łodzi.

23.30—0.30 Koncert Życzeń.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.35 WIEDEŃ. „Patruiza"—operetka Suppego.
20.55 BRATISŁAWA. Koncert galowy.
21.00 RZYM. „Frasquita" — operetka Lehara.
21.30 RADIO PARIS. Koncert symfoniczny.
21.30 DROITWICH. Koncert symfoniczny pod dyr. Artura Toscaniniego (tr. z Queen's Hallu).
22.00 LUKSEMBURG. Koncert symfoniczny z udz. pianistko Róży Etkin-Moszkowskiej.

IKP—Sokół 16:0

Słaba walka Chmielewskiego

Mecz bokserski o mistrzostwo drużynowe okręgu IKP — Sokół, który odbył się wczoraj wieczorem w sali Teatru Popularnego, przyniósł zwycięstwo zespołowi IKP walkowerem w stosunku 16:0, gdyż Sokół wystawił zdekompletowaną drużynę. W meczu towarzyskim wynik brzmiał 14:2 również dla drużyny fabrycznej.

W wadze muszej Szwed (IKP) otrzymuje punkty walkowerem z powodu braku przeciwnika, w wadze koguciej Mazur (Sokół) poddał się w 2-iej rundziej Marcinkowskiemu (IKP), w wadze piórkowej Spodenkiewicz (IKP) pokonał na punkty Stoleckiego (Sok), w wadzę lekkiej Kowalewski (IKP) zdobył punkty walkowerem ze względu na brak przeciwnika, w wadze półśredniej Muszyński (Sok) ponoknał na punkty Więckowskiego (IKP), w wadze średniej Chmielewski (IKP) pokonał na punkty dzielnie walczącego Niwadziła (Sokół) w wadze półciężkiej Pietrzak (IKP) pokonał na punkty Dybilasa (Sokół) i w wadze ciężkiej Białecki (IKP) zdobył punkty walkowerem (brak przeciwnika).

Mecz Łódź—Warszawa

o puchar „Republiki"

W dniu 11 listopada odbędzie się w Łodzi międzymiastowy mecz piłkarski Łódź—Warszawa o puchar „Republiki". Będzie to ostatni w tym sezonie mecz piłkarski reprezentacji naszego miasta.

Turniej siatkówki

o nagrodę Zarządu

Sprawa uzyskania sal dla rozgrywek zimowych w grach sportowych została załatwiona pomyślnie, dzięki czemu będą się mogły odbywać w Łodzi zarówno mecze o mistrzostwo jak i zawody towarzyskie. W dniu 13 listopada rozpocznie się doroczny turniej siatkówki żeńskiej i męskiej systemem trójkowym o nagrody Zarządu Miejskiego m. oŁdzi. Każdy klub może zgłosić do tego turnieju dowolną ilość klubów. Zgłoszenia do dnia 6 listopada włącznie przyjmuje ŁOZPR.

Aktualia lokalne

W styczniu gościć będą najprawdopodobniej w Łodzi znakomici pływ[illegible]cy budapeszteńskiego klubu MTK.

— W dniu 4 listopada rozpoczną w Łodzi mistrzostwa drużynowe w t[illegible]nisie stołowym.

— W listopadzie rozpocznie się w Łodzi sezon szermierczy.

— W dniu jutrzejszym o godz. 8.30 rano wyjeżdża do Kalisza na mecz międzymiastowy reprezentacja piłkarska Łodzi. Kapitanem drużyny reprezentacyjnej jest Karasiak z ŁKS-u.

Kurier Handlowo-Przemysłowy
„REPUBLIKA" z dnia 30 października 1937 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Włókna zastępcze są drogie

i to utrudnia szersze ich zastosowanie w produkcji włókienniczej.-Tekstra i kotonina znacznie droższe od bawełny.—Po nowym roku rozpocznie się produkcja lanitalu

Jak pokrótce donosiliśmy wczoraj, p. prezes Izby Przemysłowo-Handlowej, dr. Maciszewski, wygłosił do zwiedzających Łódź parlamentarzystów obszerne przemówienie, w którym omówił stan prac nad zagadnieniem **stosowania włókien zastępczych w przemyśle łódzkim.** Przemówienie to podsumowywało niejako dotychczasowe w tej dziedzinie osiągnięcia i zamierzenia, stanowi przeto bardzo ciekawy materiał orientacyjny.

— Najważniejszą — mówił p. prezes Maciszewski — sprawą jest **zastępowanie bawełny w towarach bawełnianych,** w których dodawanie innych surowców nie odbiera towarom charakteru towarów bawełnianych. Surowcami tymi są sztuczne włókno cięte, zwane u nas **tekstrą i kotonina.**

Tekstra

Tekstrę stosuje się w Polsce od kilku lat jako domieszkę do bawełny w ilościach, jakie dotychczas dostarcza produkcja krajowa. Pod względem technicznym niema trudności w domieszaniu tekstry. Towar z domieszką tekstry **traci wprawdzie nieco na wytrzymałości,** ale nabiera za to **wyglądu bardziej szlachetnego.** Natomiast są dwie wielkie przeszkody w możności używania tekstry w szerszym zakresie. Pierwsza, że tekstra w gotowaniu się rozpuszcza, wskutek czego **towar z większą jej przymieszką nie wytrzymuje gotowania,** co uniemożliwia użycie tej mieszanki na towary bieliźniane, używane przez przeważającą część konsumentów. Drugą przeszkodą jest **cena,** wynosząca obecnie w Polsce około **zł. 3.80 za 1 kg., podczas gdy obecna cena wyższego gatunku bawełny wynosi zaledwie ok. 1.50 zł.** W Niemczech i Włoszech cena włókna ciętego wynosi również więcej od bawełny, ale nie przekracza 2.50 zł. za 1 kg.

Kotonina

Sprawa stosowania kotoniny natrafia jeszcze na **duże trudności techniczne.** Mylnym byłoby mniemanie, że przemysł włókienniczy dopiero w ostatnich czasach zajął się rozwiązaniem tej kwestii, w szczególności po wprowadzeniu ostatnio **przymusu stosowania 1% domieszki kotoniny i stworzenia funduszu premiowego w drodze opłat od bawełny.**

Nad rozwiązaniem kotonizacji pracuje kilka największych fabryk włókienniczych od kilku lat i to bądź w ścisłej współpracy z naszymi technikami i uczonymi, jak również na podstawie nabytych patentów obcokrajowych. Uzyskana kotonina powoduje jednak **poważne jeszcze trudności techniczne przy przędzeniu i wpływa na osłabienie i pogorszenie towaru.** Dużą również przeszkodą jest **wysoka cena,** która na konferencji w Ministerstwie Przemysłu i Handlu została ustalona na 1.80 do 2.20 zł., ale faktycznie obecnie **w tej cenie nie można jej już dostać.**

Ogólna produkcja wszystkich zakładów kotonizacyjnych w Polsce, zadeklarowana wobec Ministerstwa Przemysłu i Handlu na najbliższe miesiące, ma wynieść **do 150.000 kg.** Cyfra ta jednak, choć stosunkowo tak mała, prawdopodobnie z różnych względów **okaże się nierealną.** Wielką przeszkodą jest niedostatecznie jeszcze **unormowany w Polsce handel lnem w ogóle,** w szczególności zaś handel poślednimi gatunkami, które ze względu na niższą cenę jedynie mogą wchodzić w rachubę. Absolutny brak **standaryzacji,** nietylko opartej na naukowych podstawach, ale **nawet klasyfikacji,** stworzonej przez praktykę, różnorodność surowca, stanowiącego za wartość nawet jednego wagonu, **utrudnia ogromnie pracę kotonizacyjną.** Zapoczątkowana szeroka akcja **przy współudziale Komisji standaryzacyjnej lnu i konopi,** Izb Rolniczych, Wileńskiego Towarzystwa Lnianego i handlu tymi surowcami winna z czasem temu zaradzić.

Lanital

Program stworzenia rodzimej bazy surowcowej dla **przemysłu wełnianego** z natury rzeczy realizowany był w pierwszej fazie przez **zwiększenie pogłowia owiec;** tą drogą osiągnięto jednak po wieloletnich wytężonych staraniach wzmożenia produkcji krajowej wełny naturalnej zaledwie 4 milionów kg. w stosunku rocznym **przy zapotrzebowaniu przekraczającym 26 milionów kg.** W tym stanie rzeczy nasunąć się musiała koncepcja szukania innych jeszcze metod częściowej bodaj samowystarczalności surowcowej przemysłu wełnianego, metod, któreby — w niczym nie przeszkadzając rozwojowi owczarstwa krajowego, szukały rozwiązania w drodze **surogatu chemicznie wytworzonego.**

Surogatem tym jest **lanital** — mówi dalej p. prez. Maciszewski — do produkcji którego powołana została sp. aks. „Polana". Jednakże „Polana" stanęła przed **nieprzewidywaną trudnością w postaci braku kazeiny włókienniczej.** W tych warunkach „Polana" znalazła się w konieczności zapoczątkowania tworzenia w kraju należycie wyposażonego aparatu, któryby produkował kazeinę włókiennicza. W tym celu **niedawno powstała pierwsza w Polsce wytwórnia kazeiny włókienniczej** przy Mleczarni Spółdzielczej w Grodzisku Wlkp., a w okresie końcowego montażu jest **drugi punkt produkcyjny** w Krotoszynie.

Fabryka „Polana" w Pabianicach znajduje się w tej chwili **w ostatniej fazie montażu** i jeśli nie zajdą specjalne, nieprzewidziane przeszkody — **uruchomienie fabryki nastąpi wkrótce po nowym roku.**

Techniczne trudności w przędzeniu lanitalu, jako domieszki wełny oraz początkowe trudności wyfarbowania — zostały pokonane.

Koszt produkcji lanitalu po stworzeniu odpowiedniej ilości dobrze pracujących kazeinarni nie będzie wyższy od ceny wełny krajowej.

Nadzór sądowy nad Tow. „Przyszłość"

Projekt połączenia Tow.: „Przyszłość", „Fenix" i „Europa"

Sprawa usanowania Tow. Ubezpieczeń „Przyszłość" weszła — jak można sądzić — na drogę decydujących rozstrzygnięć. Komisja likwidacyjna przedsięwzięła pewne kroki, zmierzające w pierwszym rzędzie do zrównoważenia finansów Towarzystwa. Komisja doszła przy tym do wniosku, iż celu tego nie da się osiągnąć bez zredukowania należności ubezpieczonych w granicach 20 proc. Rokowania przeprowadzone w tej sprawie z utworzonym niedawno związkiem ubezpieczonych dały wynik pozytywny, w wyniku czego Komisja likwidacyjna zwróciła się do sądu okręgowego w Warszawie o nadzór, by następnie drogą układu sądowego formalnie przeprowadzić regulację zobowiązań.

W sprawie tej Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń zwołał konferencję przedstawicieli posiadaczy polis dla załatwienia sprawy zarówno zmniejszenia ich należności, jak i uchwalenia wytycznych dalszej akcji sanacyjno-likwidacyjnej.

Po ostatecznym zrównoważeniu bilansu Towarzystwa załatwiona zostanie sprawa wznowienia jego działalności, przyczym w toku rozpatrywania jest obecnie forma tego wznowienia. Pod tym względem wysuwane są różne koncepcje. Jedna z nich przewiduje objęcie Towarzystwa przez Zw. Komunalnych Kas Oszczędności, względnie grupę K. K. O. poza Związkiem. Koncepcja druga idzie dużo dalej i bierze pod uwagę możliwość połączenia towarzystw: „Przyszłość", „Fenix", „Europa" w jedno towarzystwo p. n. „Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych". Sprawa ta jest przedmiotem rozmów ubezpieczonych z Państwowym Urzędem Kontroli Ubezpieczeń.

10 milionów zł. gwarancji państwowej

dla kredytów udzielanych firmom eksportowym

Dzięki przychylnemu stanowisku Min. Skarbu i komisji obrotu towarowego w Min. Przemysłu i Handlu uruchomiona zostanie w najbliższym czasie kwota 10 milionów złotych, przeznaczona na gwarancje państwowe dla kredytów, udzielanych przez banki firmom eksportowym. Rada handlu zagranicznego opracowuje obecnie w porozumieniu z bankami państwowymi, Bankiem Polskim i prywatnymi instytucjami finansowymi postulaty co do sposobu wykorzystania wspomnianego funduszu gwarancyjnego.

Należy zauważyć, że samorząd gospodarczy opracował kilka wytycznych w zakresie rozszerzenia pomocy finansowej dla eksportu. Jako postulat naczelny wysuwane jest obniżenie stopy procentowej od kredytów eksportowych.

W związku z akcją finansowania i kredytowania wywozu, zbadane być mają dalsze możliwości uzyskania kredytów w krajach, będących naszymi dostawcami surowców, celem finansowania importu surowców do Polski, względnie na eksport towarów polskich do tych krajów.

Wełna afrykańska zniżkuje

Znaczny spadek zbytu wskutek redukcji importu przez Japonię

Z racji wyjątkowej suszy nienotowanej od szeregu lat należy przypuszczać, że podaż wełny na rynku południowo-afrykańskim **zmniejszy się w stosunku do sezonu ub. o 50 do 75 tys. bel.**

Wełna, która została już nadesłana na aukcję w Port Elizabeth i Capetown jest bezsprzecznie delikatniejsza niż w roku ub. ale równocześnie zawiera **dużą domieszkę kurzu i piasku,** wobec czego, zdaniem fachowców, **wydajność jej będzie od 4 do 5% mniejsza niż w sezonie ubiegłym.**

Jeżeli chodzi o sytuację rynkową, to uległa ona zupełnemu przeobrażeniu w porównaniu z ostatnim sezonem. **Japonia,** która w ub. roku roku dominowała na rynku, **nie zakupiła jeszcze w tym roku ani jednej beli wełny,** a oficjalne informacje stwierdzają, że jeśli wogóle będzie się zaopatrywać na tutejszym rynku, to tylko na nieznaczną skalę. W tym stanie rzeczy **Francja, Niemcy i Anglia** stały się **ponownie głównymi odbiorcami wełny południowo-afrykańskiej,** niemniej jednak **limity cen nadesłane tutejszym agentom były tak niskie, że sezon otworzony został pod bardzo niepomyślnymi auspicjami.**

Fakt nie zakupywania wełny przez Japonię i U. S. A. odbije się przypuszczalnie w pewnych posunięciach rządu Unii w stosunku do tych krajów. Konsekwencją tych kroków będzie zapewne **ograniczenie importu z Japonii i U. S. A.** jako krajów mających saldo bilansu handlowego w stosunku do Unii wybitnie dodatnie. Przy takim obrocie rzeczy **sytuacja Polski** jako kraju o saldzie ujemnym będącym na 7-mym miejscu wśród importerów wełny z Unii **znacznie by się poprawiła** i nadawałaby się do poważniejszego wyzyskania w odniesieniu do naszego eksportu do krajów Afryki Południowej.

***

Inaczej natomiast kształtuje się sytuacja **na australijskim rynku wełnianym,** gdzie otwarcie trzeciej serii tegorocznych aukcyj wełnianych zarówno w Sydney, Melbourne, jak i w Perth odbyło się przy zwyżkowej tendencji. Ceny w porównaniu z cenami zamknięcia **drugiej serii, w granicach do 5 procent.**

Na aukcjach tych sprzedano ogółem 91 procent podaży wełny.

Zgon dr. A. Kwiecińskiego

dyr. Stow. Kupców i Przemysłowców Chrześcijan

W nocy z dnia 28 na 29 bm zmarł nagle ś. p. dr Adam Kwieciński, dyrektor Stow. Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi. Śmierć nastąpiła nieoczekiwanie wskutek ataku serca, na które Zmarły od dłuższego czasu cierpiał.

Ś. p. dr Kwieciński przybył do Łodzi przed 10 laty, powołany na stanowisko dyrektora wspomnianego Stowarzyszenia. Przez okres ten dał się poznać jako człowiek o wielkich walorach serca i umysłu i doskonały znawca spraw gospodarczych, w których wielokrotnie głos zabierał zarówno z tytułu swego stanowiska, jak i zainteresowań.

Poza swą pracą zawodową Zmarły rozwijał ożywioną działalność w szeregu organizacyj społecznych.

Ś. p. dr Kwieciński pochowany będzie w Białej, skąd pochodził. Wyprowadzenie zwłok na dworzec Fabryczny odbędzie się dziś o godz. 13.30.

Koniunktura pod wpływem wypadków politycznych

Austriacki Instytut Badania Koniunktur Gospodarczych stwierdza w swoim sprawozdaniu za miesiąc wrzesień, że sytuacja gospodarcza na świecie pozostawała pod wpływem szeregu czynników, które wpływały ujemnie na jej kształtowanie się. Szczególnie dotkliwie odbiły się na sytuacji gospodarczej momenty polityczne, a zwłaszcza zaostrzenie się sytuacji między poszczególnymi państwami. Wpływy polityczne zaciążyły najbardziej na międzynarodowych rynkach kapitałowych. Szczególnie dało się to zauważyć na giełdzie nowojorskiej, gdzie wskaźnik kursów akcyj w ciągu września i w pierwszej połowie października spadł o przeszło 25 proc.

Giełda pieniężna

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza, przy obrotach niewielkich. Notowano: Amsterdam 292.70, Bruksela 89.40, — Gdańsk 100, Helsingfors 11.59, Londyn 26.25, Nowy Jork 5.28,75, Nowy Jork — kabel 5.29, Paryż 17,85, Praga 18.51, Sztokholm 13535, Zurych 122.10, Bank Polski płacił za dolary amerykańskie i kanadyjskie 5.26,50, floreny holenderskie 291.70, franki francuskie 17.55, szwajcarskie 121.60, belgi belgijskie 89,15, funty angielskie 2616, palestyńskie 25.90, guldeny gdańskie 99.80, korony czeskie 16.50, duńskie 116.60, norweskie 131.25, szwedzkie 134.70, liry włoskie 21, szylingi austriackie 97, marki fińskie 11.20, marki niemieckie 115, niemiecke srebrne 121.—.

AKCJE. Dla akcyj tendencja była zwyżkowa, przy wększych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 107, Cukier 33, Węgiel 23.25 — 23, Lilpopy 50.40, Starachowice 30.75, Haberbusch 41.

PAPIERY PROCENTOWE: Dla papierów procentowych tendencja była mocniejsza, przy większych obrotach 3 proc inwestycyjna i 4 i pół proc. pożyczką wewnętrzną. Notowano: 3 proc inwestycyjna I emisja 68.50, II emisja 69.75, 4 proc dolarowa 38.50 — 39.25, 4 proc konsolidacyjna 59.13 — 59.25, drobne odcinki 58.75 — 58.8, 4 i pół proc pożyczka wewnętrzna 55 — 55,25, 8 proc ziemskie dolarowe gwarantowane 70,25, 5 proc Warszawy stare 63.13 5 proc Warszawy nowe z r. 1933 61.25, odcinki po 1000 złotych 61.50 — 61.75 Transakcje dokonane a nienotowane: 5 proc konwersyjna 61.75 odcinki po 100 złotych 59, odcinki po 50 złotych 58.50, odcinki po 10 złotych 57.50, 4 i pół proc ziemskie odcinki po 1000 złotych 54.75, 4 i pół proc Warszawy 58.50, 5 proc Łodzi z r. 1933 55.75, 3 proc państwowa renta ziemska 54.50, odcinki po 500 złotych — 58.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: poż. inwestycyjna I-sza em. 68.75, poż. inwestycyjna II-ga em 69.75, dolarówka 38.75, poż. konsolidacyjna grube 59.00—58.75, poż. konsolidacyjna drobne58.75—58.50, Bank Polski 107.00—106.00. Tendencja mocniejsza.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo-towarowej notowano: owies jednolity 23.00, gryka 19.50—20.50, kasza gryczana 36.00—37.00, słoma żytnia prasowana 8.50, słoma pszenna prasowana 8.00, siano luzem 12.00—13.00, siano prasowane 10.00—10.50. — Reszta notowań bez zmiany.

NOTOWANIA BAWEŁNY

z dnia 28-go października 1937 roku.

NOWY JORK: Loco 8.33, listopad 8.15, grudzień 8.13, styczeń 8.09, luty 8.09, marzec 8.07—8.08, kwiecień 8.08, maj 8.07—08, czerwiec 8.07, lipiec 8.06, sierpień 8.09, wrzesień 8.12, październik 8.16.

NOWY ORLEAN: Loco 8.20, grudzień 8.19—8.21, styczeń 8.17, marzec 8.14, maj 8.14, lipiec 8.13, październik 8.26, grudzień 8.28—32.

LIVERPOOL: Loco 4.85, październik 4.63, listopad 4.64, grudzień 4.68, styczeń 4.68, luty 4.69, marzec 4.71, kwiecień 4.73, maj 4.74, czerwiec 4.75, lipiec 4.76, sierpień 4.77, wrzesień 4.79, październik 4.84.

Giza: Loco 7.40, październik 6.02, listopad 6.05, styczeń 6.50, marzec 6.62, maj 6.70, lipiec 6.79, wrzesień 6.79.

Egipska: Loco 8.49.

Upper: Loco 6.23, październik 5.87, listopad 5.77, styczeń 5.74, marzec 5.76, maj 5.80, lipiec 5.85, wrzesień 5.85.

BREMA: Loco 10.14, grudzień 8.82, styczeń 9.00, marzec 9.36, maj 9.53, lipiec 9.67, październik 9.79.

ALEKSANDRIA Sakell.: Listopad 14.35, styczeń 14.12, marzec 13.95.

Giza: Listopad 12.28, styczeń 12.21, marzec 12.26, maj 12.34.

Ashmouni: Grudzień 9.89, luty 9.88, kwiecień 9.93, czerwiec 9.96, październik 10.17.

Umowa konkurencyjna przędzalń czesankowych

przedłużona na lat 5 na dotychczasowych zasadach

W uzupełnieniu umowy podpisanej 28 września r. b., w dniu 27 b. m. wszystkie przędzalnie czesankowe podpisały **umowę konwencyjną na lat pięć, t. j. do końca 1943 r. na tych samych zasadach, które obowiązywały umowę dotychczasową.**

Konwencja Przędzalń Wełny Czesankowej w Polsce obejmuje obecnie firmy następujące: Spółka Akcyjna Allart, Rousseau i S-ka, Spółka Akcyjna Markus Kohn, Spółka Akcyjna Leonardt, Woelker i Girbardt, Spółka Akcyjna Łódzka Czesalnia i Przędzalnia Wełny, Spółka Akcyjna Piotrkowskiej Manufaktury, Stephan i Werner, Spółka Akcyjna Tomaszowska Przędzalnia Wełny Czesankowej, Towarzystwo Akcyjne Przemysłu Włóknistego, Spółka Akcyjna Union Textile, Spółka Akcyjna H. Dietel, Spółka Akcyjna C. G. Schön, Bracia Münch, Spółka Akcyjna Vöslauska Fabryka Przędzy Czesankowej, filja.

Prezydium Konwencji Przędzalń Czesankowych ukonstytuowało się jak następuje: prezes — **Wilhelm Schön**, wiceprezesi: **Kazimierz Markon i Ernest Saladin**, a więc nie uległo zmianie. Również bez zmiany pozostała dyrekcja Konwencji a mianowicie Dr. Stanisław Sembrat oraz Henryk Bonvallet.

Zniżka cen zbóż

pod wpływem zwiększonej podaży

Słaba konjunktura dla zbóż panowała nadal w tygodniu sprawozdawczym na wszystkich niemal rynkach zagranicznych. Chwilowe wahania są małe i bez znaczenia.

Na rynku krajowym panowała tendencja słaba. Zniżka cen ma swe uzasadnienie — z jednej strony w sytuacji na rynkach światowych, z drugiej — w większej podaży ze strony rolników. Dzięki sprzyjającej pogodzie zaczęto więcej młócić i wywozić na rynek. Podaż jest dosyć znaczna, na rynku warszawskim częstokroć przekracza 1.250 ton dziennie samego żyta. Mocno jedynie kształtują się ceny oleistych, zwłaszcza rzepaku, dzięki dużemu zapotrzebowaniu ze strony przemysłu.

Na rynku zwierząt rzeźnych sytuacja spokojna, ale w dalszym ciągu niepomyślna. Brak zupełny najbardziej poszukiwanego u nas towaru ciężkiego słoninowego (ponad 180 kg. żywej wagi), przy dużej podaży mięsnego lżejszego. Bardzo duża też jest podaż bydła chudego.

Na rynku masła nastąpił spadek ceny we wszystkich sortymentach tego towaru, co tłumaczy się głównie słabą konjunkturą na zagranicznych rynkach odbiorczych.

Rozmaitości ze świata

PAŁAC KRÓLEWSKI ZE SCHRONEM GAZOWYM.

Wszyscy mieszkańcy Buckingham Palace, poczynając od króla Jerzego VI-go, a kończąc na kuchcjku, otrzymali obecnie wydrukowaną instrukcję, zawierającą dokładne informacje, jak się zachować na wypadek ataku lotniczego. Piwnice pałacu królewskiego zostały odpowiednio przebudowane i urządzono w nich schrony przeciwgazowe, zaopatrzone we wszystko, zarazem, czego wymaga technika i medycyna w razie zatrucia gazami. Na wypadek pożaru zaopatrzono pałac królewski w oddział straży, rozporządzający narzędziami i aparatami najnowszej konstrukcji.

ILE WYDAJĄ AMERYKANIE NA ROZRYWKI

Amerykanie znani są ze swego optymizmu i radości życiowej. To też w ich budżecie zajmują duże miejsce wydatki na rozrywki. Statystycy obliczyli, iż przeciętny wydatek każdego mieszkańca U.S.A. na rozrywki wynosi rocznie 50 dolarów. Ogólna bowiem suma wydatków na rozrywki w U.S.A. wynosi rocznie około 6 miljardów dolarów. W rubryce tych wydatków znajdują się wydatki na teatr, kino, radio, sporty, dancingi, restauracje, bilard, luna-parki, etc., etc.

W ogólnej sumie wpływów, jakie przypadają na lokale rozrywkowe, największy udział mają kinoteatry, gdyż na nie przypada 70 proc. całej sumy wpływów.

AUTO BEZ PODWOZIA.

Angielski przemysł automobilowy obserwuje z zainteresowaniem eksperymenty, jakie przeprowadza fabryka karoserii automobilowej w Bürmingham nad budową auta bez podwozia. Gotowy już model wozu nie posiada podwozia, motor wbudowany jest w karoserię. W ten sposób zaoszczędzono na wadze podwozia, co się znów dało wyzyskać przy budowie na korzyść motoru. Fachowcy twierdzą, że tego rodzaju wóz może się okazać praktyczny przy średniej wadze i niezbyt wielkim motorze. Wyliczono już, że budując auta tego typu oszczędzi się 25 do 30 proc. na cenie, gdy produkcja odbywać się będzie seryjnie.

LONDYN W CIEMNOŚCIACH.

Dnia 5-go listopada r. b. odbędzie się w Londynie pierwsza na wielką skalę próba zaciemnienia miasta w obronie przed symulowanym atakiem z powietrza. Naloty napastnicze odbędą się w nocy między północą a 2-gą godziną. Cały aparat obrony przeciwlotniczej i gazowej, łącznie z pomocniczymi siłami cywilnymi będzie uruchomiony. Ma to być próba generalna skuteczności dotychczasowych środków i sposobów obrony z ziemi. Ataki mają dotknąć głównie wschodnie dzielnice i przedmieścia Londynu i na północ od Tamizy. W obrębie tych dzielnic znajdują się składy i przystanie nad Tamizą.

Właścicielka domu schadzek

skazana na 8 mies. więzienia

Przed sądem okręgowym odpowiadała wczoraj 32-letnia **Pessa Lipa Rzepkowicz**, oskarżona o czerpanie zysków z cudzego nierządu. Oskarżona prowadziła w domu przy ul. Śródmiejskiej 20 dom schadzek, do którego zwabiała bezrobotne kobiety, dostarczając im całkowitego utrzymania i pobierając procenty od wpływów.

Dom schadzek wykryła policja obyczajowa.

Rzepkowiczowa została skazana na 8 miesięcy więzienia. (I)

Kalendarzyk sportowy

na niedzielę

Kalendarzyk sportowy na dzień dzisiejszy nie przewiduje ciekawszych imprez, natomiast jutro, t. j. w niedzielę odbędą się w Łodzi imprezy następujące:

— PIŁKA NOŻNA: Boisko U.T. o godz. 11-ej przed poł. mecz o mistrzostwo klasy „A": Union-Touring — W.K.S., poprzedzony przedmeczem rezerw. W Zgierzu na boisku Sokoła o godz. 11.30 mecz o mistrzostwo klasy „A": Sokół (Zgierz) — Sokół (Pabianice). W Pabianicach o godz. 11-ej przed poł. mecz towarzyski: P.T.C. — Zjednoczone. Na boisku szkolnym w parku im. Marszałka Piłsudskiego o godz 13-ej mecz finałowy o mistrzostwo szkół średnich: P.M.S. (Koluszki) — Gimnazjum im. Piłsudskiego.

— BOKS: W sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej Nr. 295 o godz. 11.30 przed poł. mecz o mistrzostwo drużynowe okręgu: Geyer — Wima. W sali Filharmonii przy ul. Narutowicza Nr. 20 o godz. 16.30 mecz o mistrzostwo drużynowe okręgu: Zjednoczone — Hakoah. W Pabianicach w sali kina „Luna" o godz. 11.30 mecz towarzyski: K.E. — K.P.W. (Poznań).

TENIS STOŁOWY: W lokalu Ł.K.S-u przy ul. Piotrkowskiej Nr. 112 o godz. 9-ej rano: walne zebranie Polskiego Związku Tenisa Stołowego.

— GRY SPORTOWE: Dalsze mecze o mistrzostwo klasy „B".

Nieście pomoc najbiedniejszym

„OLLA-CRISTALLIN" to rewelacja!

MATERIAŁY WEŁNIANE damskie: na płaszcze, kostiumy i suknie
męskie: na ubrania i palta (bielskie i angielskie)
poleca: **„WŁOKNO KRAJOWE"** wł. Frydman i Winograd
Piotr. 16, front I piętro

AMBULATORJUM Skórno-WENERYCZNE

ZACHODNIA 52 (Piotrkowska 17)

11—12 Dr. DUTKIEWICZ
12—1½ Dr. SKUSIEWICZ
1½—3 Dr. NITECKI
3½—5 Dr. EKKERT
5—6 Dr. BALICKA
5—7 Dr. STAWOWCZYK
7—8 Dr. LIPSKI

PORADA 3 zł.

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Centralna lecznica zębów
I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83
Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od ~~10~~—1.
Stomatolog przyjmuje od 9—11.
LEK-DENT. ZADZIEWICZ.

Sygnatura: 17 Km 188/37.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 17-go Leon Wąsowski mający kancelarię w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 10, na podstawie art. 676 i 679 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 15 grudnia 1937 r. o godz. 10 w sali Nr. 9 Sądu Grodzkiego w Łodzi odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do Karola Endera, Stefana Endera i Leona-Witolda Kindermana, celem zniesienia współwłasności nieruchomości, położonej w m. Łodzi przy ulicy Andrzeja Nr. pol. 12, oznacz. Nr. hip. 761E rep. hip. Nr. 659, składającej się z placu o pow. 1582 mtr. kw. oraz zabudowań mieszkalnych i gospodarczych. Nieruchomość ta w zastawie nie znajduje się. Zostanie sprzedana w całości.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 150.000.—, cena zaś wywołania wynosi zł. 112.500.—

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 15.000.—

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo, w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8 do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Łodzi — Oddział Egzekucyjny, ul. Trębacka Nr. 18, sala Nr. 7.

Dnia, 28 października 1937 r.

Komornik: (—) Leon Wąsowski.

Do akt Nr. Km 2425/37.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. I-go Karol Bielawski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza 35 na zasadzie art. 602 K.P.C. ogłasza, że w dniu 15 listopada 1937 r. o godz. 12 w Łodzi, przy ul. Słowiańskiej 4/6 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: szafy do rzeczy, lustra trema, kredensu, pianina, biblioteki szafy do rzeczy, stołu, zegara, oszacowanych na łączną sumę zł. 840, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 26 października 1937 r.

Komornik: (—) K. Bielawski.

Sprawa firmy „Turski Ćwikliński," p-ko Janowi Ćwiklińskiemu.

DR. MED.
Michał Marzyński
SPECJALISTA CHORÓB NERWOWYCH
ŻWIRKI 1 c. tel. 115-66
przyjmuje od 5—7.

BÓLE reumatyczne i artretyczne
NAJWIĘCEJ DOKUCZAJĄ PODCZAS ZIMNA I NIEPOGODY
MAŚĆ PRZECIWREUMATYCZNA OSMOGEN GĄSECKIEGO
PŁYN PRZECIWREUMATYCZNY DO KĄPIELI OSMOGEN
KOJĄ TE BÓLE

LEK.-DENT.
F. Boruńska
POWRÓCIŁA
Al. Kościuszki 21, m. 5
tel. 182-22.

LEKARZ - DENTYSTA
B. Nusbaumowa
Przyjmuje od 5 do 8 po pol.
Piotrkowska 51
TELEF. 121-23.

Dr. MED.
PAULINA LEWI
AKUSZER-GINEKOLOG
Śródmiejska 28, Telefon 240-10.
POWRÓCIŁA
Przyjmuje od 12—2 i od 4—8 wiecz.

LEKARZ - DENTYSTA
F. Kopciowska
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.
POWRÓCIŁA
Przyjmuje od 10—1 i od 3-ej do 7-ej.

Pokój umeblowany
DO WYNAJĘCIA, wszelkie wygody, telefon, może być z utrzymaniem lub bez, Nawrot 2, fr. II p., m. 31, 3-cia brama od rogu Piotrkowskiej. Oglądać od godz. 3-ej.

DR. MED.
JAN POLAK
CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
TEL. 154 21
godz. przyjęć 5—7.

Dr. E. Gutman
przeprowadził się na ul.
Al. Kościuszki 8,
Tel. 173-00 ord. codz. 3—6 pp

Dr. MED.
Al. Kopciowski
Piotrkowska 8
przyjmuje od godz. 1.30—2.30 i od godz. 7—8
telefon 232-55.

DR. MED.
TREPMAN
specjalista chorób wenerycznych, skórnych, moczopłciowych
Zawadzka 6 tel. 234-12
przyjmuje od 8—11, 2—4 i 6—9 wiecz

Dr Reicher
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych
Leczenie promieniami Roentgena
Południowa 28. Tel. 201-93
przyjmuje od 8—11 rano i od 5—8 wiecz. w niedziele i święta od 9 — 12

DOKTÓR
HENRYKOWSKI
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i kobiecych
TRAUGUTTA 9, Telefon 262-98
od 8—11-ej i od 6—9-ej wieczór
w niedzielę i święta od 9—12.30.

LEKARZ STOMATOLOG
JÓZEF RICK
CHOROBY ZĘBÓW I JAMY USTNEJ
POŁUDNIOWA 9
Przyjmuje 9—1 i 3—7. Tel. 132-64

Dr. HALTRECHT
SPECJALISTA CHORÓB WENERYCZ SKÓRNYCH I SEKSUALNYCH
przeprowadził się z Piotrk. 10 na
161 PIOTRKOWSKA 161
Tel. 245-21.
przyjmuje od 8—2-ej i od 7—9-ej.
W niedziele i święta od 10 do 1-ej

DR. MED.
M. Chimowicz
chor. wewnętrzne
POWRÓCIŁ
Legionów 5 telef. 110-90
przyjmuje od 4—6 wiecz.

PRZEJRZYJ SIĘ W LUSTRZE...
GABINET KOSMETYCZNY
I. NAMIOTOWA, Narutowicza 11
udziela bezpłatnych porad w dziedzinie racjonalnej kosmetyki.

3 POKOJE Z KUCHNIĄ ORAZ WSZELKIMI WYGODAMI W RADOGOSZCZU przy ul. Legionów 7 w nowym, cichym domu, 300 mtr. od przystanku tramwajowego: „Jagiellońska". Tramwaje co 10 minut. Komorne niskie. Wiadomość na miejscu.

Kupno i sprzedaż

MEBLE mahoniowe, dywany, żyradol, okazyjnie sprzedam. Żwirki 8, m. 4 od 11—13 i 16—18.

FUTRA — płaszcze fokowe, karakułowe, łapkowe, lisy etc. najtaniej i najdogodniejsze warunki poleca H. Luft, 11 Listopada 7, tel. 259.27, front, II. piętro. Urzędnikom rabat.

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki".

Lokale

DO WYNAJĘCIA
w nowowzniesionym nowoczesnym domu różne mieszkania 2, 3 pokojowe z halem i wszelkimi wygodami. Informacje Żeromskiego 21, tel 266-02 131-76, codziennie od 11 do 3 pp.

POSZUKIWANY 2-osobowy pokój umeblowany, z używalnością telefonu i wygód w kulturalnym i czystym domu, z niekrepującym wejściem, nie wyżej II piętra, w okolicach ulic: Al. Kościuszki, Sienkiewicza, Narutowicza. Wiad. w administracji.

DO WYNAJĘCIA pokój z używalnością kuchni lub bez przy rodzinie. Legionów 47, m. 10, fr. II p. 31

POSZUKUJĘ pokoju frontowego, słonecznego, wejściem z korytarza, ładnie umeblowany, używalnością łazienki, przy małej kulturalnej rodzinie. Oferty sub. „N." do Republiki.

4-POKOJOWE słoneczne mieszkanie, front pierwsze piętro, zaraz do wynajęcia, Przejazd 19 (Kilińskiego 93).

POKÓJ wraz z pościelą do wynajęcia tanio, Andrzeja 48, m. 13, front.

POKÓJ wszelkimi wygodami dla jednej osoby, Gdańska 28, m. 5.

DO WYNAJĘCIA ładny pokój umeblowany z wygodami, Pomorska 8, fr. I p. m. 5. 31

2 POKOJE z kuchnią i przedpokojem, 1 pokój z kuchnią i przedpokojem, plac Piękna 7, do sprzedania. Wiadomość: Marysińska 9, Solińska.

Nauka i wychowanie

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70, w godzinach 2—3.

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, zastać od 4—8 po poł.

75 GR. lekcja francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Południowa 20 m. 20. I-sza lewa of. parter.

ENGLISH teacher gives lessons and conversation. Cegielniana 3, m. 5, from 2—6.

MATURZYSTKA, rutynowana korepetytorka udziela lekcyj w zakresie gimnazjum i liceum nowego typu. Ceny bardzo przystępne. Zgłoszenia: Pomorska 30, m. 13, tel. 164-33 w godz. od 1-ej do 4-ej. 31

RODOWITA BERLINKA udziela niemieckiego. Konwersacja, literatura, gramatyka, korespondencja handlowa, Zawadzka 23, front m. 11, tel. 114-50. 31

RUTYNOWANA nauczycielka muzyki udziela lekcyj gry fortepianowej (moskiewskie konserwatorium), oraz francuskiego po kilkuletnim pobycie w Paryżu, G. Hurwicz-Sztyllerowa, Aleje 1-go Maja 9, m. 6. 23

Posady

PANNA do pomocy do gabinetu lekarskiego może się zgłosić, Piotrkowska 67.

DO WIĘKSZEJ szarparni i drussetty potrzebny jest młody, energiczny człowiek, dobrze obznajmiony z klientelą branży bawełnianej i wełnianej na fixum i prowizję. Oferty sub. „Weka" do Administracji Republiki. 31

Rozmaite

ZAMIENIAMY stare odbiorniki na najnowsze modele 1938 r. wszelkich marek i typów. Płacimy najwyższe ceny. Radio Selektor, Piotrkowska 17, tel. 264-01.

MEBLE i pianina odświeża jak nowe, naprawia, polituruje i modernizuje specjalista stolarz, Zawadzka 16 a, telef. 184-82.

ZA DŁUGI mej żony Cycylji Krotkiewskiej nie odpowiadam, Czesław Krotkiewski.

POSZUKUJĘ dostawcy na manufakturę, krótkie towary i garderobę, dla nowotworzącego się przedsiębiorstwa pod zastaw I. hipoteki 30—40 tys. na własnej nieruchomości wartość 150 tys. Oferty do Administracji niniejszego pisma pod „Nr. 6948".

Uzdrowiska

KOLUMNA, pensjonat „Dora", Polakowowej, Pańska 6/8, czynny bez przerwy. Tel. 19.

KOLUMNA. Pensjonat „Carlton" pod zarządem Edwardowej Epstein, czynny cały rok. Pokoje dobrze ogrzewane. Kuchnia pierwszorzędna.

Zagubione dokumenty

ZGUBIONE zostało świadectwo przemysłowe 3 kat. na imię Adler Juda, Lutomierska 23.

„Czystość"
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi
Czyszczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.
Ceny konkurencyjne.

P.P. pracodawcy i pracownicy
Jeśli macie kłopoty w związku z jakąkolwiek sprawą ubezpieczeniową w Ubezpieczalni lub Z.U.S. w Warszawie — zadzwońcie do b. inspektora ZUPU Górskiego, Łódź, Wólczańska 222 m. 20 tel. 222-17.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI" w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie. Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. × 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.